ሓዳስ ኤርትራ

መበል 33 ዓመት ቁ.152 | ቀዳም 24 ለካቲት 2024 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ጽውጽዋይን ሓቂን ቁጠባዊ ግሎባውነት

ገጽ 3
. . . ኣብ ሃገራዊ ዋዕላ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ዘስምዖ መኽፈቲ ቃል

ገጽ 5
ብጻዕርኻ ምንባር. . .

ገጽ 7
እቲ ዘይቀትልሲ መሐየሊና እዩ!

ገጽ 11
ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ መሪሕነት ጨቢጣ

ልኡኽ ኤርትራ፡ ኣብ ኣኼባ ፍልይቲ ኮሚተ ቻርተር ው.ሕ.ሃ. መደረ ኣስሚዑ

ልኡኽ ኤርትራ፡ ኣብ ኣኼባ ፍልይቲ ኮሚተ ቻርተር ው.ሕ.ሃ. መደረ ኣሰሚዑ

ልኡኽ ኤርትራ፡ ብ20 ለካቲት ኣብ ከተማ ኒውዮርክ ኣብ ዝተቓንዐ ኣኼባ ፍልይቲ ኮሚተ ቻርተር ውድብ ሕቡራት ሃገራትን ምሕያል ተራ ናይ'ቲ ውድብን፡ ንመርገጺ ኤርትራ ዘጽሩ መደረ ኣሰሚዑ።

ልኡኽ ኤርትራ ኣብ መደረኡ፡ ኣገዳስነት ናይ'ቲ - እታ ፍልይቲ ኮሚተ ከም ባይታ ንምሕያል ቻርተር ውድብ ሕቡራት ሃገራትን እቲ ውድብ ብዓቢኡን እትገብሮ ኣበርክቶ ብምጥቃስ፡ ፍትሓውን ርትዓውን ሰላማዊ ኣህጉራዊ ስርዓት፡ ምስ ሓቀኛ ሽርክነትን ሓባራዊ ብልጽግናን ንምርግጋጽ ዘሎ ባህጊ ዘስምር ብቑዕ ትካላት ክውን ንምግባር፡ መብጽዓታት ምሕዳስ ኣገዳሲ ከምዝኾነ ገሊጹ። እዚ ናብ ፍረ ክበጽሕ ዝኽእል ግና፡ ተገዚእኻ ንመትከላት ቻርተር ሕቡራት ሃገራት ምስ ዝረጋገጽ ጥራይ ከምዝኾነ እውን ኣጺሩ።

ጉጅለ ገለ ሃገራት፡ ንሓፈሻዊ መትከላት ኣህጉራዊ ሕጊ ብዘተፈላለየ መልክዖት ጉሰየን፡ በይናዊ ኣስገዳዲ ስጉምቲታት ክወስዳ ምርኣይ ዘሕዝን ምዃኑ ዝጠቐሰ ልኡኽ ኤርትራ፡ እዚ ብውልቀ ሃገራት ወይ ብዞባውያን ውድባት ብጉልባብ "ስግኣት ንሰላምን ጸጥታን" ከምኡ'ውን "ጥሕሰት ሰብኣዊ መሰላት" ኣብ ልዕሊ ዘይኣባል ሃገራት ዝጸንዐ እገዳታት - ንልዕሊ ሓደ ሰሶ ካብ ህዝቢ ዓለም ግዳይ ገይሩ ከምዘሎ ብምሕባር፡ እተን ቀንዲ ስግኣት ሰላምን ጸጥታን፡ ልምዓትን ምዕባለን፡ ሰብኣዊ መሰላት ኣህጉራዊ ማሕበረሰብን ቀንዲ ዓንድታት ሕቡራት ሃገራትን ኩይነን ዘለዋ፡ እተን ባዕለን ከሰስትን ባዕለን ፈረድትን ዝኾና ሃገራት ምዃነን ኣገንዚቡ።

ልኡኽ ኤርትራ ኣብ መወዳእታ፡ ንሰላማዊ ፍታሕ ግጭታት ብዝምልከት፡ ንንጥፈታት ናይ'ታ ፍልይቲ ኮሚተ ፖለቲካዊ መልክዕ ብምትሓዝ ብልኡኻት ገለ ሃገራት ዝርአ ዘይሃናጺ ኣረኣእያ ዘሕዝን ምዃኑ ብምሕባር፡ ኤርትራ - ብዘተፈላለዩ ልኡኻት ንዝቐረበ እንተላይ ሓደሽቲ እማመታት ዕቱብ ግምት ክወሃቦ ኣገዳሲ'ዩ ኢላ ከምእትኣምን ኣጺሩ።

ተሳተፍቲ ሃገራዊ ዋዕላ 'ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን' ዑደት ኣካዪዶም

ኤርትራውያንን ወጻእተኛታትን ተሳተፍቲ 'ሃገራዊ ዋዕላ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን'፡ ትማሊ 23 ለካቲት ኣብ ዞባ ደቡብ - ንኣሰ ዞባ ደባርዋ ኣብ ንጥፈታት ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ኣብ ዝሰርሑ ትካላት ዑደት ኣካይዶም።

ተሳተፍቲ፡ ሃገራዊ ትካል ምርምራዊ ሕርሻ-ሓልሓሊ፣ ኣብ ዓድታት ዓዲ-ጉዳን ዓዲ-ነፉዖን ዝቐድ ንጥፈታት ምርባሕ ናይ ጸባ ከብቲ፣ ከምኡ'ውን ትካል መፍረ ጸባን ወጽኢቱን 'ኣዜብ' ኣብ ዝበጽሕሉ፡ ብዛዕባ ኣብ ዘመናዊ ምድቃልን ምርባሕን ናይ ጸባ ከብቲ፣ ልምዓት ጸባን ወጽኢቱን፣ ምምስራሕ መግቢ እንስሳን ካልእን ዝሳሰል ዘሎ ስራሓትን ምርምራዊ ንጥፈታትን ብክኢላታት መብርሂ ተዋሂብዎም።

ኣልማዕትን ዑደተኛታትን ንኣገልግሎት ዜና ኤርትራ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡ ዛጊት ተመዝጊቡ ዘሎ ዝሑጋስ ኣተባባዒ ምዃኑ ብምጥቃስ፡ ቀረብ እኹል፡ ርትዓውን ውሑስን ጸባን ወጽኢቱን ንምርግጋጽን ንምስፋሕን ብዝለዓለ ክሰርሓሉ ተላቢዮም።

ሚኒስትሪ ሕርሻ፡ "መድረኽ ንምርግጋጽ እኹል፡ ርትዓውን ውሑስን ጸባን ወጽኢቱን" ብዝብል ቴማ ዝወደቦ ብዓይነቱ ናይ ፈለማ ዝኾነ 'ሃገራዊ ዋዕላ ልምዓት ጸባን ወጽኢቱን'፡ ብ21ን 22ን ለካቲት ኣብ ኣስመራ ከምእተቓንዐ ዝዝከር እዩ።

ኣብ መወከሲ ሆስፒታል ዞባ ደቡብ ዕዉት መብጣሕቲ ሓበላ ተኻዪዱ

ኣብ መወከሲ ሆስፒታል ዞባ ደቡብ፡ ምስ ጉጅለ ሓካይም 'ኣልበሰር' ብምትሕብባር፡ ካብ 15 ክሳብ 22 ለካቲት ን420 ዜጋታት ናጻ ናይ ሓበላ ዓይኒ መብጣሕቲ ተኻዪዱ።

ክኢላ ሕክምና ዓይኒ ዶ/ር ብስራት ወልደጊዮርጊስ፡ መርመራታት ካብ እተገብረሎም 1,500 ዜጋታት - ኑቶም 420 ዕዉት መብጣሕቲ ከምእተኻየደሎም፣ ኑቶም ዝተረፉ ድማ መድሃኒትን መጽርን ከምእተዋህቦም ገሊጹ።

ኣብ ሚኒስትሪ ጥዕና ሓላፊ ምቁጽጻር ዑረት ኣቶ ኣለም ዘርኣያስ፡ ሓበላ ዓይኒ ካብ'ቶም ቀንዲ ጠንቂ ዑረት ምዃኑ ብምሕባር፡ ዝኺ ንምውጋድ ብውሽጣዊ ዓቕሚ ኣብ 6 ዞባታት ሃገርና ቡዙሓዋኑ መብጣሕቲ ከምዝካየድ፣ ፍሉይነት ናይ'ዚ ምስ ጉጅለ 'ኣልበሰር' ብምትሕብባር ዝግበር ዘሎ ወፍሪ ድማ፡ ኣብ ሓደ እዋን ብብዝሒ ቁጽሪ ስለዘኣንግድ ምዃኑ ሓቢሩ።

ኣብ'ቲ ስራሕ ዝተሳተፈ ኣባል ጉጅለ ሓካይም 'ኣልበሰር' - ሶርያዊ ዶ/ር መሓመድ ዓብዱላህ፡ ኣብ ኤርትራ ብዘለዎ ኣገልግሎት ሓያሎ ሕሙማት ዳግም ክርእዩ ብምብቃዖም ዝተሰመዖ ሓጎስ ገሊጹ።

ጉጅለ ሓካይም 'ኣልበሰር'፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት'ውን ኣብ ከተማ ደቀምሓረ ን445 ዜጋታት ዕዉት መብጣሕቲ ኣካዪዱ ምንባሩ ዝዝከር እዩ።

ሓሳባት

ጽውጽዋይን ሓቂን ቁጠባዊ ግሎባውነት

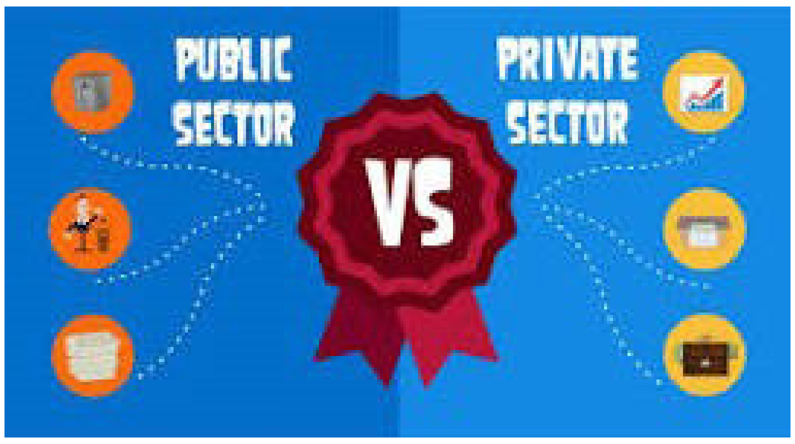

(መበል 16 ክፋል)
ክብሮም ገብረኣብ
ማእከል ምርምርን ሰነዳን

ክቡራት ኣንበብቲ፡ እዚ "ጽውጽዋይን ሓቂን ቁጠባዊ ግሎባውነት" ብዝብል ኣርእስቲ ብተኸታታሊ እነቕርበልኩም ዘለና ጽሑፍ፡ 'ባድ ሳማሪታንስ' (BAD SAMARITANS – The guilty secrets of rich nations & the threat to global proposperity- Ha-Joon Chang - 2007) ካብ ዘርእስቱ መጽሓፍ ዝተተርጎመ ምዃኑ ብኣኽብሮት ንሕብር።

መንግስታዊ ዋኒን ብመጻኢ ብሕታዊ ዋኒን

መንግስታዊ ዋንነት ቀንዲ ጠንቂ ጸገም ህዝባዊ ዋኒን ካብ ዘይኮነ፡ ደረጃ ዋንነት ብምቕያር ናብ ብሕታዊ ዋንነት ምስጋር ነቲ ጸገም ዝፈትሖ ኣይኮነን። ኣብ ብሕታዊ ጸላት ካብዚ ዝበኣሱ ብዙሓት ሕቡኣት ጉድለታት ክንዕዝብ ንኽእል ኢና። ገለ ካብኡ'ዶ ኣብ መስርሕ ብሕታውነት ዘጋጥሙ ጸገማት ንርአ።

ቀዳማይ ጸገም ወሰንቲ ዋጋ ትካላት ናብ ብሕታዊ ጸላት ምሻጥ እዩ። ብፍላይ ናይ መንግስቲ ናይ ምቁጽጻር ዓቕሚ ድኹም ምስ ዝኸውን፡ ባህርያዊ በይኑ ዕብለላ ዘለወን ወይውን መሰረታዊ ኣገልግሎት ዝህባ ዋኒን ትካላት ንመሸጣ ምቕራብ ፍጹም ግጉይ እዩ። ዋላ'ውን እቶም ኣብ ትሕቲ ህዝባዊ ዋንነት ክጸንሑ ኣጉዳሰት ዘይብሎም ዝበዝሉ ዋኒን ትካላት ብሕሱር ዋጋ ምሻጥ ናይ ባዕሉ ጸገም ኣለዎ። መንግስቲ ዝጠዝሕ እዋን ነተን ኣዝዩ ትሑት ኣፍራይነት ዘለወን ዓዲ ክረኽብ ዘይክእላ ትካላት እዩ ክሸይጥ ዝደሊ። ኣተኩሮ ብሕታዊ ጸላት ክስሕብ እንተኾይኑ ድማ፡ መንግስቲ ኣብተን ትሑት ብቕዓት ኣፍራይነት ዘለወን መንግስታውያን ዋኒናት ልዑል ወፍሪን ቅርጻዊ ምምዕርራይን ክገብር ኣለዎ። እዚ ሰጉምቲ'ዚ፡ እዘን ትካላት ኣብ ትሕቲ ህዝባዊ ዋንነት ብቕዓት ኣፍራይነተን ክምሓየሽ ዝኽእል እንተኾይኑ ስለምንታይ ምሉእ ብምሉእ ናብ ብሕቲ ይሰጋገራ? ዝብል ሕቶ ከልዕል ዝድርኽ እዩ። ስለዚ፡ መንግስቲ ህዝባዊ ዋኒን ናብ ብሕቲ ንምስጋር ዘርእዮ ድሌት ብፖለቲካዊ ምኽንያት ዳግማይ ክስተኻኸል ዘይክእል እንተዘይኮይኑ፡ ኣብ ህዝባዊ ዋኒን ዝርአ ጸገማት ናብ ብሕቲ ከየሰጋገርካ ክፍታሕ ዝኽእል እዩ።

እቲ ካልኣይ ጸገም ሕቶ ርትዓዊ መሸጣ እዩ። ናብ ብሕቲ ዝሰጋገራ ትካላት ብርትዓዊ ዋጋ ክሽየጣ ኣለወን። መንግስቲ ሞግዚት ዜጋታት ብምዃኑ ብርትዓዊ ዋጋ ምሻጥ ግቡኡ እዩ። ብኣዝዩ ሕሱር ዋጋ እንተ ሸይጡ ንብረት ህዝቢ እዩ ናብ ዓዲ ዘስተልም ዘሎ። እዚ ሕቶ ምቕራሕ ዘለዎ እዩ። ካብዚ ሓሊፉ፡ ዝተሰተለመ ሃብቲ ካብ ወሽጢ ሃገር ምስ ዝወጽእ ምጥፋእ ሃገራዊ ሃብቲ እዩ ዘኸትል። ዝጠዝሕ እዋን እዚ ኩነታት'ዚ ኣብ ክፉት ርእሰማል ዕዳጋ፡ ዓዲ ካብ ሃገር ወጻኢ ዝቕመጥ ምስ ዝኸውን ይኸስት።

ርትዓዊ ዋጋ መሸጣ ንምርካብ፡ ናብ ብሕቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ብቕኑዕ መስርሕ ኣብ ቅኑዕ ግዜን ክኸይድ ኣለዎ። ንኣብነት መንግስቲ ኣብ ሓጺር ናይ ግዜ መቓን ብዙሓት ዋኒናት ናብ ብሕቲ ከሰጋግር ኣብ ዝፍትነሉ ዋጋ መሸጣ ብኣሉታ ክጸሎ ግድን እዩ። ከምዚ ዝበለ ህዉኽ ሰጉምቲ ናይ መንግስቲ ናይ ምውጋይ ሓይሉን ዝህልዎ ተቐባልነትን ዘጉድል እዩ። ኣብ ዝጠዝሓ ሃገራት እስያ ድሕሪ 1997 ዝኣጋጠመ ፋይናንሳዊ ቅልውላው ናይዚ ሳዕቤን እዩ። ምልውዋጥ ዕዳጋ ኣክስዮን ኣብ ግምት ብምእታው፡ ናብ ብሕቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ህሉው ኩነታት ዕዳጋ ኣክስዮን ርኢኻ ኣብ ዝኸሎ እዩ ክኸይድ ዘለዎ። ኣህጉራዊ ማዕከን ገንዘብ ናብ ብሕቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ቁሩጽ እዋን ክህልዎ ጸቒጡ ክገብር ከም'ኡ ድማ ገለ መንግስታት ነዚ መስርሕ'ዚ ፈትየን ክርዕምኦ ንርኢ ኢና። ይኹን'ምበር፡ እዚ 'ቁሩጽ እዋን' ዝብል ምኽኒት መንግስቲ ኩነታት ዕዳጋ ኣብ ግምት ከየእተወ ናብ ብሕቲ ከሰጋግር ዘገድድ ምዃኑ ክፍለጥ ኣለዎ።

ናብ ብቑዕ ዓዳጊ ምሻጥ እቲ ካልኣይ ዝርአ ጸገም እዩ። ህዝባዊ ዋኒን ናብ ብቑዕ ዓዳጊ ምሻጡ ከረጋግጽ ኣለዎ። መስርሕ ብሕታውነት ኣብ ናይ ነዊሕ ቁጠባዊ ዓቕሚ እታ ሃገር ኣበርክቶ ክህልዎ እንተ ተደልዩ፡ ህዝባዊ ዋኒናት ናብቶም ኣብ ነዊሕ እዋን ኣፍራይነት ዋኒናት ከዕብዩ ብቕዓት ዘለዎም ኣውፈርቲ ክሽየጣ ኣለወን። ዋላ'ኳ እቲ ሓቂ እዚ እንተኾነ፡ ከምኡ ክኾነ ግን ኣይርአን ኢና። ከምቲ ኣብ ገለ ሃገራት እንዕዘቦ፡ መንግስቲ፡ 'ዓዲ ኣብ ዓውዲ ኢንዱስትሪ እኹል ተመኩሮ ዘለዎ ክኸውን ኣለዎ' ዝብል ቅድመኩነት እንተ ዘየእቲዩ፡ ዋኒናት ኣብ ክንዲ ናብ ዓቕሚ ዋኒናዊ ምሕደራ ዘለዎም ናብቶም ጸቡቕ ፋይናንሳዊ ዓቕሚ ዘውንኡ ውልቀሰባት ክሰጋገራ ይኽእላ እየን።

ህዝባዊ ዋኒናት ብዝበልሸው ኣገባብ ናብ ብቑዓት ዘይብሎም ውልቀሰባት ክሽየጣ ምርኣይ ልሙድ ተርእዮ እዩ። ድሕሪ ውድቀት ሶቭየት ሩሲያ፡ ብዙሓት ብመንግስቲ ዝውንኑ ዓበይቲ ትካላት ብዝበልሸው መገዲ ናብ ሓያሳት ኦሊጋርኪ ተሰጋገራ። ኣብ ዝጠዝሓ ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት፡ ናብ ብሕቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ብዝበልሸውና ብምምህማኑ፡ መኽሰብ ኣብ ክንዲ ናብ ግምጃ መንግስቲ ናብ ጁባ ውሑዳት ተበለጽቲ ክኣቱ ጸኒሑ። ብልሽው ምስግጋር ብኣዕ ብምሉኣን ምቕባልን ዝትግበር ዘይሕጋዊ መስርሕ እዩ። ብሕጋዊ ኣገባብ ዝትግበረሉ መገዲ'ውን ኣሎ። ንኣብነት ኣብ ወሽጢ ቦታ መንግስቲ ዝርከቡ ውልቀሰባት ኣብ መስርሕ ከም ኣማኸርቲ ብምዃን ልዑል ክፍሊት ይረኽቡ።

'ህዝባዊ ዋኒናት ብዝበልሸውና ዝተጎብኣ እየን' ተባሂሉ ብቐጻሊ ዝቐርብ ሰሙናት ኣሸካዕላል እዩ። ኣብ ህዝባዊ ዋኒናት ብልሽውና ክቆጻጸርን ክኣልን ዘይክእል መንግስቲ፡ ናብ ብሕቲ ኣብ ምስግጋር ሃንደበታዊ ብቕዓት ክህልዎ ዝኽእል ኣይኮነን። ስለዚ'ውን ብሕታዊ ጸላት ንገዛእ ርእሱ ብልሽው ክኸውን ስለዝኽእል፡ ናብ ብሕቲ ምስግጋር ብልሽውና ከጉድል ከምዘይክእል ክፍለጥ ኣለዎ።

ብሕታውነት ባህርያዊ በይኑ-ዕብለላ ከም'ኡ'ውን መሰረታውያን ኣገልግሎታት ሓላፍነታዊ ተቖጻጻሪ ኣካል እንተ ዘይሃልዩዎ ዕዉት መስርሕ ምስግጋር ናብ ብሕታውነት ክኸውን ኣይክእልን እዩ። ብዘይ ብቑዕ ተቖጻጻሪ ኣካል ዝኸይድ መስርሕ ብሕታውነት ባህርያዊ በይኑ-ዕብለላ ህዝባዊ ዋኒናት፡ ዘይብቑዕ ቁጽጽር ዝጠዝሖ ህዝባዊ በይኑ-ዕብለላ ብዘይብቑዕ ቁጽጽር ኣልቦ ብሕታዊ በይኑ-ዕብለላ ካብ ምትካእ ዝሓልፍ ኣይኮነን። ንኣብነት ኣብ 1999 ኣብ ቦሊቭያ ስርዓት ማይ 'ኮቻባምባ' ናብ ኣመሪካዊ ኩባንያ 'በችተል' ድሕሪ ምሻጡ፡ ማጠን ክፍሊት ማይ ብዘዓጻጽፌ ብምውሳኹ፡ ምህጋር ናይቲ ኩባንያ ዝኸተለ ህዝባዊ ተቓውሞ ኣስዒቡ። ኣብ 1990 መንግስቲ ኣርጀንቲና ህዝጸት ጸርግያታት ብኸፊል ናብ ብሕቲ ኣብ ዘሰጋገረሉ፡ ከም መተባብዒ ተኻናተርቲ ጸገና ኣብ ዘካይዱሉ ናይ ጸርግያ ርጉሓ ናይ ምእካብ መሰል ከም ዝህልዎም ገይሩ። ተኻናተርቲ'ዚ መተባብዒ'ዚ ብምምዝማዝ፡ ብኻልእ መገዲ ዝሓልፉ ተሽከርከርቲ በቲ ንሶም ዘኸፍልሉ መገዲ ከም ዝሓልፉ ንምግባር ኣማራጺ ጸርግያታት ዝጸኑ ዓንቃፊ ዓንድታት ብምትካሎም ተቓውሞ ተዓዚዚ ኣስዒቡ።

ብዝዕባ ምሕደራ ብመንግስቲ ዝውሃቡ ዋኒናት ዘሎ ስእሊ ዝተሓላለኸ እዩ። ብመንግስቲ ዝውሃቡ ብቑዓት ከምኡ'ውን ዘይብቑዓት ዋኒናት ኣለዋ። ህዝባዊ ዋኒን ንበይኑ ቅኑዕ ፍታሕ ንበይኑ ድማ ፍታሕ ዘይክኸውን ይኽእል እዩ። ዝጠዝሕ ካብቲ ኣብ ህዝባዊ ዋኒን ዘጋጥም ጸገም ኣብቶን ዘይምእኩል ዋንነት ዘለወን ብሕታዊ ጸላት ዘጋጥም ልሙድ ተርእዮ እዩ። ዋላ'ኳ ኣብ ገለ እዋን ብሕታውነት ጸቡቕ ወጽኢት እንተሃለዎ፡ ብፍላይ ኣብተን ትሑት ናይ ምቁጽጻር ዓቕሚ ዘለወን ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት ናይ ዕንወት ጎደና ናይ ምዃን ተኽእሎ ኣለዎ። ብሕታውነት ቅኑዕ ፍታሕ እናኾነ'ውን፡ ብቕኑዕ መገዲ ምትግባሩ ዝኸበደ እዩ።

ኣብቶም ባህርያዊ በይኑ-ዕብለላ ዘለዎም ኢንዱስትርያዊ ዋኒናት፡ መንግስቲ ጸቡቕ ናይ ምቁጽጻር ዓቕምን ቀረጽ ናይ ምእካብ ብቕዓት እንተዘይሃልዩዎ፡ ዝፍ ወፍርን ከበድ ውሳነን ዝሓቱ ኢንዱስትሪታትን ወሃብቲ ፍሉይ ኣገልግሎትን ህዝባዊ ዋኒን ኮይኖም ክቕጽሉ ዝሓሸ እዩ። ብምኽንያት ዘለወን ዘይምዕቡል ዕዳጋ ርእሰማልን ድኹም ናይ ምቁጽጻርን ቀረጽ ናይ ምእካብ ዓቕምን፡ ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት ህዝባዊ ዋኒን ክህልወን እዩን ዝመርጽ። ፖለቲካዊ ኣጉዳሰት ዘለዎም ዋኒናት ብዘይምእኩል ዋንነት መሸጣ ናብ ብሕቲ ምስግጋር መሰረታዊ ጸገም ህዝባዊ ዋኒናት ክኣሊ ዝኽእል ኣይኮነን፡ ከመይሲ ናብ ብሕቲ ዝተሰጋገረ ሓደሽ ትካል ከምቲ ኣብ ትሕቲ ህዝባዊ ዋኒን እንክሎ ዝበርሮ ተመሳሳሊ ወይ'ውን ዝኸፍአ ጸገም ስለ ዝህልዎ። መስርሕ ብሕታውነት፡ 'ቅኑዕ ትካል ብቕኑዕ ዋጋ፡ ንቕኑዕ ዓዳጊ' ምሻጥን ቅኑዕ ተቖጻጻሪ ኣካል ክህሉ ዝሓትት ጥንቃቐ ዘድልዮ መስርሕ'ዩ። እዚ ክግበር እንተ ዘይክኢሉ፡ ዋላ'ውን ኣብቶም መንግስታዊ ዋንነት ዘይሓተቱ ኢንዱስትሪታት መስርሕ ብሕታውነት ዕዉት ክኸውን ኣይክእልን እዩ።

ህዝባዊ ዋኒናት ናብ ብሕቲ ከየሰጋገርካ ኣድማዕነቶም ክመሓየሽ ይኽእል እዩ። ዕላማ ዋኒናት ምፍላጥ ከም'ኡ'ውን ቀዳምነታትካ ብግልጺ ምስራዕ ሓደ ካብቲ ክግበር ዘለዎ ወሳኒ ረቛሒ እዩ። ህዝባዊ ዋኒናት ንዝተፈላለዩ ማሕበራዊ ዕላማታት (ንኣብነት እወታዊ ስጉምቲ ንደቀንስትዮን ወጻዕ ክፍሊ ሕብረተሰብን) ምርጊጋጽ ዕዮ ወለዶታትን ምስፍሕፋሕ ኢንዱስትሪን ተባሂሎም ይምስረቱ።

ስርዓት ቀጻጸር ዝመሓየሸሉ ኩነታት'ውን ኣሎ። ኣብ ዝጠዝሓ ሃገራት ቀጻጸር ህዝባዊ ዋኒናት ብብዙሓት ኣካላት ስለ ዝካየድ፡ ትርጉም ዘለዎ ቀጻጸር ዘካይድ ኣካል ኣሎ ክብሃል ኣይክእልን። ከም'ኡ'ውን እቲ ዝካየድ ቀጻጸር ኣድማዕነት መጎልታዊ ምሕደራ ዘልምስ እዩ። ንኣብነት ኣብ 1981 ኣብ ልዕሊ'ቲ ብመንግስቲ ኮርያ ዝውሃን ኩባንያ ሓይሊ ኤሌትሪክ ሽሞንተ መንግስታዊ መርመራታት ንምክያድ 181 መዓልታት ምውሳዱ ጸብጻባት የመልክቱ። ኣብ ከምዚ ዝበለ ኩነታት ከምቲ ኮርያ ኣብ 1984 ዝወሰደቶ ስጉምቲ፡ ናይ ምቁጽጻር ስልጣን ብሓደ መንግስታዊ ኣካል ጥራይ ከም ዝካየድ ምግባር ሓጋዚ እዩ።

ዕብየት ተወዳዳርነት፡ ኣድማዕነት ህዝባዊ ዋኒናት ኣብ ምምሕያሽ ከም ኣጉዳሲ ረቛሒ ክርአ ይኽእል እዩ። ተወዳዳርነት፡ ኣድማዕነት ህዝባዊ ዋኒናት ዘመሓይሽ ዝለዓለ ኣገባብ እዩ። ባህርያዊ በይኑ-ዕብለላ ዘይኮኑ ህዝባዊ ዋኒናት ኣብ ወሽጢ ሃገር ኮነ ኣብ ሰደድ ዕዳጋ ምስ ብሕታዊ ጸላት ተወዳደርቲ ክንገብሮም ንኽእል ኢና። ንኣብነት ክሳብ 1986 ሰለስ ማእታዊት ብመንግስቲ ፈረንሳ ዝውሃን ዝነበረ ኩባንያ 'ሬኖልት' ካብ ብሕታዊ ዋኒን ፑንዮ-ሰትሮን ከምኡ'ውን ናይ ወጻኢ ኣፍረይቲ ልዑል ተወዳዳርነት ገጢምዎ። ብዘይካዚ፡ ተተግባርቲ ህዝባዊ ዋኒናት ብሞዴም ተወዳዳርነት ክፍቢ ይኽእል እዩ። ንኣብነት ኣብ 1991 ደቡብ ኮርያ 'ደተም' ተባሂሉ ዝጸዋዕ ኣብ ኣህጉራዊ ጻውዒት ኣተኩሩ ዝጸዱ ዝማሰረቶ ሓደሽ ህዝባዊ ዋኒን፡ ምስቲ መንግስታዊ ዋኒን ዝካ 'ኮርያ-ቴለኮም' ብምውድዳር ኣብ 1990ታት ጽሬትን ብቕዓት ኣገልግሎትን ኣብ ምምሕያሽ ዓቢ ተራ ተጻዊቱ። ሓቂዩ፡ ህዝባዊ ዋኒናት ባህርያዊ በይኑ-ዕብለላ ዘለዎም ኢንዱስትሪታት ብምዃነም፡ ኣብ ከምዚ ዝበለ ኩነታት ማሕበራዊ ኣድማዕነት ዝፈጥር ኢንዱስትርያዊ ውድድር ዝኸኣል ኣይኮነን። ይኹን'ምበር፡ ኣብዞም ዓውድታት ተግራብቲ ኢንዱስትሪታት ንኣብነት ምስ መገዲ ኣየር ዝወዳደር መገዲ ባቡር ብምትእትታው ዝተወሰኑ ማጠን ውድድር ምትብባዕ ይከኣል እዩ።

ኣብ መደምደምታ፡ ብመንግስቲ ዝውሃን ህዝባዊ ዋኒን ዕወት ክኾኑ ዝኽእል ደረቕን ቅልጡፍን መምርሒ የለን። ከምቲ ቻይናዊ መራሒ ዴንግ ሾፒንግ ዝበሎ፡ 'ጻዕዳ ትኹን ጸሊም ድሙ ኣንጭዋ ትሓዝ ጥራይ እምበር'

ይቕጽል . .

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረትኣብ
ቍ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ተስፋልደት መብራህቱ
ቤተልሄም ታደሰ
ቍ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቱና ኤፍሬም
ትንሱእ ፍስሃየ
ሳምራዊት ሃብተ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ.200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጸ. 1284

ፍረ ጻዕሪ

ሕርሻን መግብን

መድሃኔ ጸጋይ

ሚኒስተር ሕርሻ ኣቶ ኣረፋይነ በርሀ

ኣብ ሃገራዊ ዋዕላ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ዘስምዖ መኽፈቲ ቓል

ዝኸበርካ ኣቦ መንበር!
ዝኸበርኩም ሚኒስተራት፡ ኣመሓደርቲ ዞባታትን
ላዕለዎት ሰበ-ስልጣን መንግስትን !
ዝኸበርኩም ኣምባሳደራትን ወከልቲ ትካላት ሕቡራት
ሃገራትን!
ዝኸበርኩም ላዕለዎት ሓለፍትን ወከልትን ASARECA, Tseagasc, DeSira, Vita, IFAD, FAO, ትካላት ምርምርን ላዕለዋይ ትምህርትን!
ዝኸበርኩም ዲናት ኮሌጃት!
ዝኸበርኹም ካብ ደገ ዝመጻእኩም ተሳተፍቲ!

ዝኸበርኩም ዕዱማት ኣጋይሽ !

ዝኸበርክንን ዝኸበርኩምን

ኣብ መኽፈቲ ናይዚ ቦኽሪ ዋዕላ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ቃለይ ከሰምዕ እንከለኹ ሓበን ይስምዓኒ። እዚ መድረኽ፡ ነቲ ብሓባር ንምዕባለ ናይዚ ዓውዲ እንገብሮ ጻዕሪ ዓቢ ድርኺት እዩ።

ኩልና ከም እንግንዘቦ፡ እዚ ጽላት፡ መሰረት መነባብሮ ናይ ሚልዮናት ሓረስቶት ብምዃኑን ንሓፈሻዊ ዕብየትን ልምዓትን ሃገራትና ደራኺ ስለዝኾነን፡ ኣብ ቁጠባ ዓቢ ግደ እዩ ዘሎዎ። እንተኾነ፡ ኣብዚ በብግዚኡ ዝቀያየር ዘሎ ዓለም ክንዕወት እንተኼንና፡ ኣብ ቅድሜና ዘለዉ ብድሆታትን ዕድላትን ብግቡእ ክንግንዘቦም ከድልየና እዩ።

ዝኸበርኩም ተጋባእቲ

ሎሚ ተጋቢእናሉ ዘሎና ምኽንያት፡ ንልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ንምድንፋዕ ብሓባር ንምዝታይ እዩ። ወሰኽ-ክብሪ ጸባ፡ ዓንዲ ሕቖ ምዕባለ ናይዚ ዓውዲ ምዃኑ ናይ ሓባር ግንዛበ ክህልወና ኣገዳሲ እዩ። እዚ ኸኣ ንነፍስ-ወከፍ ደረጃ ማለት፡- ምህርቲ፡ ምስርሒ፡

ዝርግሐን ሃልክን ዘጠቓልል እዩ።

ኣብዚ ክንርድኦ ዘሎና፡ ነፍስ-ወከፍ ቀለቤት ኣገዳሲ ምዃኑን ዝኾነ ድኻም ከኣ ኣብ መላእ እቲ ስርዓት ዓቢ ሃስያ ከም ዘለዎን እዩ።

እዚ ዋዕላ፡ ንኹልና ካብ ዝተፈላለዩ ሃገራትን ጽላታትን ዝመጻእና መሻርኽቲ፡ ፍልጠት፡ ተመኲሮ ከምኡ'ውን ብሉጽ ኣብነት ንምልውዋጥ ዝሕግዝ መኣዲ እዩ። እዚ መድረኽ፡ ንዘጋጥሙና ዘለዉ ብድሆታት ብብሉጻት ሓሳባትን ኣገባባትን ንምፍትሖም ኢሂን-ምሂን እንብለሉ እዩ።

ሓደ ኻብቲ ኣብዚ ዓውዲ፡ ከነቃልበሉን ብትግሃት ክንሰርሓሉን ዝግብኣና፡ ጉዳይ ቴክኖሎጂን ኣብነታውያን ተመኲሮታትን እዩ።

ኣብዞም ዝሓለፉ ውሑዳት ዓመታት፡ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን፡ ኣብ ዓለምና ኣብ ምዕባለ ሰብ-ኣልቦ ስርዕተ ሕልቦ፡ ብቴክኖሎጂ ዝተሓገዘ ኣመጋግባ ከምኡ'ውን ኣብ ጀነቲካዊ መስርሕ ቅማረ ዝተምርኮሰ ስርዓተ ምድቓል ዘደንቕ ምዕባለታት ኣመዝጊቡ እዩ። ቴክኖሎጂ ተጠቒምና፡ ኣብ መላእ'ቲ ሰንሰለት ክብሪ እቶታውነት፡ ጽፈት ኣሰራርሓ፡ ቀጻልነት ብዘሎዎ መገዲ ርእይ ምምሕያሽ ክንገብር ንኽእል ኢና።

ካብቲ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሰ ብዘይንእስ፡ ንጉዳይ ዕዳጋን ብዙሕነት ፍርያትን ዓቢ ኣቓልቦ ክንህቦም ይግብኣና። ጠለብ ጸባን ውጽኢቱን ኣብ ሃሃገራትናን ኣብ ዓለምን እናዓበየ ይኸይድ ከም ዘሎ ኩልና እንግንዘቦ ሓቂ እዩ። ነዚ ዕድል ንምምዝማዝ ከኣ ሓደስቲ ዕዳጋታት ምድህሳስ፡ ሓደስቲ ምህርቲ ወሰኽ-ክብሪ ከምኡ'ውን ብቕዓቱን ድሕነቱን ዘመስከረ ቀጻሊ ቀረብ ከምዝህሉ ምግባር መሰረታዊ እዩ።

ዝኸበርኩም ተጋባእቲ

ካልእ ዓቢ ጉዳይ፡ ድሕነት ሓረስቶትና እዩ። ንሳቶም፡ ዓንዲ-ሕቖ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ስለ ዝኾኑ፡ ድሕነቶም ብቐዳምነት ዝሰራዕ እዩ። ብፍልጠት፡ ስልጠና፡ ብዕድላት ምወላ ከነተርንዮም ከድልየና እዩ። ሞያኦምን ዓቕሞምን እንተኣበሪኽናዮ፡ ድልዱልን ርቡሕን ጽላት ክንሃንጽ ንኽእል ኢና።

ብተወሳኺ፡ ምትሕብባርን ሽርክነትን ቀንዲ መፍትሕ ዓወት'ዩ። እዚ ዋዕላ፡ ካብ መንግስቲ፡ ኢንዱስትሪ፡ ትካላት ምርምር፡ ትካላት ላዕለዎት ትምህርቲ፡ ማሕበራት ኣፍረይትን መስራሕትን ጸባ ንዝመጹ ተጋባእቲ ሓሳብ ንሓሳብ ክለዋወጡን ሽርክነት ክምስርቱን ምቹእ ባይታ ክፈጥር ትጽቢት ይግበረሉ።

ኢድ ንኢድ ተተሓሒዝና፡ ንብድሆታትና ብምስዓርን ንዕድላትና ብምምዝማዝን፡ ኣብቲ መላእ ሰንሰለት ክብሪ ቀጻልነቱ ዘውሓሰ ልምዓት ጸባን ውጽኢቱን ከነረጋግጽ ንኽእል ኢና።

ዝኸበርኩም ተጋባእቲ

ንኤርትራ ብዝምልከት፡ ክሳዕ ሕጂ ንህዝብና ውሕስነት ጸባን ውጽኢቱን ከነረጋግጸሉ ኣይከኣልናን። በዚ ምኽንያት ኢና ኸኣ ነዚ ዋዕላ ክንውድብ ዝተበገስና። ካብዞም ካብ ደገ ዝሳተፉ ዘለዉ፡ ትካላት ምርምር፡ ትካላት ምፍራይን ምምስራሕን ጸባ፡ ትካላት ላዕለዎት ትምህርቲ ወዘተ. ንዝቐጽል ጉዕዞና ኣብዚ መዳይ ብዝሓሸን ዝማዕበለን ኣገባብ ንኽንምርሽ ጭቡጥ ተመኲሮታቶም ከካፍሉና'ዮም። ሓረስቶትናን ሞያውያንናን'ውን ግብራዊ ስልጠና ንኽወስዱ ከም ዝተሓባበሩና ድማ እምንቶና እዩ። ካብዚ ተበጊስና ኸኣ ነቲ ህዝብና ካባና ዝጽበዮ ዘሎ ርቡሕን ብቑዕን ምህርቲ ንዘቤታዊ ሃልክን ክንዮኡን ንምርግጋጽ ዝሓሸን ዝጠጠሐን መገዲ ኣብ ምጽራግ ክሕግዘና እዩ።

ኣብ መደምደምታ፡ ኣብዚ ዓውዲ፡ ብዝተፈላለየ መገዲ ዝሓገዙና መሻርኽትና ብዙሓት ስለዝኾኑ፡ ብጥቕሉሉ ንወደብቲ ዋዕላ፡ ኣቕረብቲ ወረቓቕቲ፡ ተጋባእቲ፡ ንመወልቲ ልባዊ ምስጋናይ ኣቕርበሎም። ተሳታፍነትኩምን ንምትሕግጋዝ ዘሎኩም ድሉውነትን ኣዝዩ ዝምስገን'ዩ። ካብ ውሽጢ ይኹን ካብ ደገ ዝቐረቡ መጽናዕታዊ ጽሑፋትን ዝካየዱ ዘተታትን ከኣ ናብ ዝሓየለን ዝሃብተመን ሰንሰለት ወሰኽ-ክብሪ ጸባ ከም ዘብጽሑና ዘጠራጥር ኣይኮነን። ኣብዚ ንኽልተ መዓልትታት ዝቕጽል ምይይጥን ቀጺሉ ዝትግበር ዑደት ናብ ኣብነታውያን ሓረስቶትን ዓወት እምነየልኩም።

ኣብ መወዳእታ፡ ንኣሰናዳእቲ ናይዚ ዋዕላ፡ ስለ'ቲ ውሕሉል ኣወዳድባኦም፡ ብስምኩምን ብስመይን ኣገናዕ እብሎም።

ጽን ኢልኩም ስለዝሰማዕኩምኒ
አመስግን።
21-02-24

ሽባብ

ሃማመተኤ

ሕቶ ሽባብ

ሃ.ማ.መ.ተ.ኤ. ምኽሪ ብተሌፎን ካብ ዝጀምር፡ ብዙሓት መንእሰያት ተጠቒምቲ ናይ'ዚ ኣገልግሎት ኮይኖም ኣለዉ። ንኡስ ዓምዲ "ሕቶ ሽባብ" እምበኣር ንገለ ካብ'ቲ ብቑጽሪ ስልኪ 124256 ወይ ብቑ.ሳ.ጶስጣ 1042 ናብ "ሆት ላይን" ዝቐርብ ሕቶታት እያ እትምልስ።

ንዓይ'ውን ይምልከተኒ'ዩ

ኣማኻሪ፤ ሄለው ናብ ሃማመተኤ ምኽሪ ብቴለፎን ደዊልካ ኣለኻ። መን ክብል?

ደዋሊ፤ ዮሴፍ እብሃል፡ ካብ ኣስመራ እየ ዝድውል ዘለኹ።

ኣማኻሪ፤ ጽቡቕ ዮሴፍ ዕድመኻዶ ምነገርካኒ?

ደዋሊ፤ ሕጂ ደኣ ወዲ 42 ዓመት እየ።

ኣማኻሪ፤ እሞ እንታይ ክሕግዘካ?

ደዋሊ፤ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ናይ ገዛ መኪና ብሕጋዊ መንገዲ ዓዲገ። ሸያጢ ገንዘብ ምስ ተቐበለ መኪናይ ከረክበኒ ዝግብኦ ኣየረከበንን። ኣብ ቅድሚ ሳምዕ ድማ ከረክበኒ ሓቲተዮ። እንተኾነ ግን ዝተፈላለየ ምኽንያታት እናኣቕረበ ከረክበኒ ብዘይ ምኽኣሉ ከሲሰዮ። ጉዳይና ብሕጊ እናተራእየ እንከሎ ግን፡ ብዓልቲቤት ሸያጢ ኣብ መጋባእያ ቀሪባ፡ "እዛ ብዓልቤተይ ዝሸጠልካ መኪና ንብረት ሰብኣይን ሰበይትን ስለዝኾነት ንዓይ'ውን ትምልከተኒ እያ፡" ብምባል ተቓውሞ ኣቕሪባ። ቤት ፍርዲ ከኣ ንዝቐረበ ተቓውሞ ተመልኪቱ ንዓይ መልሲ ክህበሉ ቆጸራ ሂቡ ኣፋኒዩና። ኣብዚ ክሓቶ ደልየ ዘለኹ፡ ጉዳየይ ምስ ሸያጢ ድኣ'ምበር ምስ ብዓልቲቤት ሸያጢ ኣይኮነን ነይሩ። ከምኡ ስለዝኾነ ድማ እየ ኣነ ንሸያጢ ክኸስስ ዝኸኣልኩ። ስለዚ፡ ብዓልቲቤት ሸያጢ ኣብ ዘይምልከታ ጉዳይ ኣትያ ንዓይ'ውን ትምልከተኒ እያ ብምባል ኣብ ቤት ፍርዲ ቀሪባ ክትከራኸር ሕጊ ይድግፋ ድዩ?

ኣማኻሪ፤ ብዓልቲቤት ሸያጢ ይምልከታን ኣይምልከታን ቅድሚ ምባልና፡ ኣብ ቤት ፍርዲ ቀሪቡ ብሕጊ ክከራኸር ዝኽእል ሰብ መን'ዩ ንዝብል ሕቶ ምምላስ ኣገዳሲ እዩ። ብመሰረት መሰጋገሪ ሲቪላዊ ስርዓት-ሕግና፡ ዝኾነ ሰብ ኣብ ቤት ፍርዲ ክከራኸር ምስ ዝደሊ፡ እቲ ሰብ ሕጋዊ ብቕዓት ክህልዎ ይግባእ። እዚ ማለት ከኣ እቲ ሰብ ብስሙ ከም ከሳሲ ኣንጻር ተኸሳሲ ወይ'ውን ኣመልካቲ ኣንጻር ተጸዋዒ ክከራኸር እንተ ድኣ ኮይኑ፡ ብሕጊ ዘይብቑዕ ክኸውን የብሉን።

ደዋሊ፤ ብሕጊ ዘይብቑዕ ዝብሃልከ እንታይ ማለት'ዩ?

ኣማኻሪ፤ እዚ ማለት እቲ ሰብ ኣብ ዝለዓል ጉዳይ ስሩዕ ረብሓ ክህልዎ እንከሎ ማለት ኣብ ርእሲ ምዃኑ፡ ከም ዕድመ፡ ኩነታት ጥዕና ኣእምሮ፡ ወዘተ ዝኣመሰሉ ረቛሒታት ከማልእ ይግባእ። ንኣብነት እቶም ብሕጊ ዘይብቑዓት ዝብሃሉ ሰባት፡ ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኦም፡ ናይ ኣእምሮ ሕማም ዘለዎም ሰባት፡ ብቤት ፍርዲ ዝተኣገዱ ሰባት ብሕጋዊ ወኪሎም ወይ ሞግዚቶም እንተ ዘይኮይኑ፡ ባዕሎም ኣብ ቤት ፍርዲ ቀሪቦም ክከራኸሩ ኣይፍቀደሎምን'ዩ። እዚ ንኹሎም ሰብ ጉዳይ ዝምልከት ኮይኑ፡ ነፍሲወከፍ ተኸራኻሪ ወገን ከማልኦ ዝግባእ እዞም ዝስዕቡ ተወሰኽቲ ረቛሒታት ኣለዉ። ብመሰረት ሲቪላዊ ስርዓት-ሕግና ከም ዝድንግጎ፡ ዝኾነ ሰብ ከም ከሳሲ ኮይኑ መዝገብ ክኸፍት እንተ ደልዩ፡ ኣብቲ ጉዳይ ስሩዕ መሰል ወይ ረብሓ ክህልዎ ይግባእ።

እቲ ንኽሲ ምኽንያት ዝኾነ ስሩዕ ረብሓ ኸኣ ብሕጊ ተፈላጥነት ዘለዎ ክኸውን ይግባእ። እቲ ተተንኪፉ ዝብሃል ዘሎ ረብሓ፡ ብባህልን ልምድን ጥራይ ዝፍለጥ ብዘኾነ ሕጊ ተፈጻምነት ዘይብሉ ምስ ዝኸውን፡ ናይ ምኽሳስ መሰል ኣይህሉን።

እቲ ክኽስስ ዝደሊ ዘሎ ሰብ'ውን ብውጽኢት ናይቲ ጉዳይ ብቐጥታ ዝረብሕ ክኸውን ይግባእ። ብውጽኢት ናይ ሓደ ጉዳይ ክረብሑ ዝኽእሉ ሰባት ብዙሓት ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። እንተኾነ እቶም ካብቲ ጉዳይ ብቐጥታ ረብሓ ዘለዎም ጥራይ እዮም ክሲ ናይ ምቕራብ ስሩዕ መሰል ዝህልዎም።

ብኣንጻሩ ድማ፡ ሲቪላዊ ስርዓት-ሕግና፡ ሓደ ሰብ ክሱስ ወይ ተኸሳሲ ዝኸውን ከሳሲ ካብኡ ዝሓቶ ዳንነት ወይ ረብሓ ምስ ዝህሉ ጥራይ ምዃኑ ይድንግግ። ምኽንያቱ፡ ዕማም ኣብያተ ፍርዲ ኣብ ዘይተጨበጡ ጉዳያት ሓሳብ ንምሃብ ዘይኮነ፡ ተወጺዐ ንዝብል ወገን ፍትሒ ንምሃብ ስለዝቐማ'ዩ። ሓደ ሰብ ክሱስ ክኸውን እምበኣር፡ ከሳሲ ካብኡ ዝሓቶ ዳንነት ክህሉ ይግባእ።

ብተወሳኺ፡ ኣብ ክርክር ብዘይካ ከሳስን ተኸሳስን ካልኦት ሰባት'ውን ክውሰኹ ዝኽእልሉ ስርዓት ኣሎ። ሓደ ኣብ መስርሕ ዳንነት ኣብ ዘሎ ጉዳይ ረብሓ ኣለኒ ዝብል ውልቀሰብ፡ ኣብቲ ጉዳይ ጣልቃ ኣትዩ ክከራኸር ተኽእሎ ኣሎ። እቲ ረብሓ ኣለኒ ዝብል ሰብ ኣብቲ ጉዳይ ጣልቃ ክኣቱ እንተ ኾይኑ፡ ብቐጥታዊ ውጽኢት ናይቲ ኣብቲ ጉዳይ ዝወሃብ ውሳነ ወይ ትእዛዝ ዝረብሕ ወይ ብኣንጻሩ ዝጉዳእ ክኸውን ይግባእ።

ጣልቃ ኣታዊ ኣብ ሓደ ጉዳይ ጣልቃ ክኣቱ እንተ ኾይኑ፡ እቲ ዝካየድ ዘሎ ክርክር ብኸመይ መልክዕ ንረብሓኡ ወይ መሰሉ ከም ዝትንክፍ ብምዝርዛር፡ ናብ ቤት ፍርዲ ምልክታ ከቕርብ ይግደድ። እቲ ቤት ፍርዲ ነቲ ምልክታ ድሕሪ ምምርማር ኣመልካቲ ብውጽኢት ናይቲ ጉዳይ ረብሓኡ ዝትንከፍ ኮይኑ ምስ ዝረኽቦ፡ ኣብቲ መዝገብ ኣትዩ ክከራኸር ክፈቕደሉ ይኽእል እዩ።

እቲ ብኣሉታ ዝጽሎ ረብሓ ህዝባዊ መልክዕ ምስ ዝህልዎ ከኣ፡ ቤት ጽሕፈት ኣኽባር ሕጊ ኣብቲ ጉዳይ ጣልቃ ኣትዩ ክከራኸር ክፍቀደሉ ከመልክት ይኽእል እዩ። እቲ ተተንኪፉ ዝብሃል ህዝባዊ ረብሓ ናይ ምርዳእ ሓላፍነት ናይ ኣኽባሪ ሕጊ ኮይኑ፡ ቤት ፍርዲ ነቲ ዝቐረበሉ ምኽንያት ቅቡል ኮይኑ ምስ ዝረኽቦ፡ ኣኽባሪ ሕጊ ኣብቲ ጉዳይ ኣትዩ ክከራኸር ክፈቕደሉ ይግባእ።

ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ዝብሃል ካልእ ወገን'ውን ኣሎ። እዚ በቲ ኣብ ልዕሊ ክሱስ ዝቐረበ ክሲ፡ ምስ ክሱስ ወይ ኣብ ክንዲ ክሱስ ክሕተት ኣብ መዝገብ ዝኣቱ ውልቀ-ሰብ እዩ። ክሱስ ኣብ ዘቕርቦ መከላኸሊ መልሲ፡ "በዚ ቀሪቡለይ ዘሎ ክሲ ተሓታቲ ኮይነ ምስ ዝርከብ፡ ምሳይ ኮይኑ ክሕተት ወይ'ውን ኣብ ክንዳይ ክሕተት ዝግባእ ውልቀ-ሰብ ስለ ዘሎ ኣብዚ መዝገብ ይእተወለይ፡" ዝብል ጥርዓን ከቕርብ ይኽእል። እቲ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ኮይኑ ኣብ መዝገብ ዝኣቱ ውልቀ-ሰብ፡ ክሱስ ብኸሳሲ ምስ ዝርታዕ፡ ንኽሱስ ዘካፍሎ ወይ'ውን ነቲ ክሱስ ዝኸፈሎ ዝትክኣሉ እዩ።

ክሱስ፡ ኣብቲ ጉዳይ ዘየለ ሰብ ከም ሳልሳይ ወገን ክሱስ ኮይኑ ክኣቱ እንተ ደለየ፡ ኣብ መልሱ ብኸመይ መልክዕ ካብቲ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ደገፍ ወይ ካሕሳ ከም ዝግብኦን፡ ዓቕን ናይቲ ካብ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ዝሓቶ ሓላፍነትን ብምግላጽ፡ እቲ ውልቀ-ሰብ ኣብቲ መዝገብ ክኣትወሉ ከመልክት ይኽእል። ኣብዚ ጥንቃቐ ዝግብኦ ነገር እንተ ሃልዩ፡ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ኣብ መዝገብ ክኣትወልካ ዝቐርብ ምልክታ፡ መተካእታ ናይ መልሲ ዘይምዃኑ እዩ። ብተወሳኺ እቲ ምልክታ ብፍሉይ ንዕኡ ተባሂሉ ዝተዳለወ ጥርዓን ዝቐርብ ኣይኮነን። ኣብ ገለ እዋን ተኸራኸርቲ ወገናት ኣብ ክንዲ መልሲ ሒዞም ዝቐርቡ ቅድሚ መልሲ ምቕራብና እገለ ዝተባህለ ሰብ ከም ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ክኣቱ ትእዛዝ ይወሃበልና ይብሉ እዮም። እዚ ኣሰራርሓ ግን ግጉይ እዩ። እቲ ጥርዓን ከም ኣካል ናይ መልሲ ወይ ምስ መልሲ ተኣሳሲሩ እዩ ክቐርብ ዝግባእ።

ስለዚ ኣቶ ዮሴፍ ንስኻ ከም ዓዳጊ ኴንካ ምስ ሸያጢ ዝገበርካዮ ስምምዕ እቲ ዝተገብረ ስምምዕ ሕጋውነቱ ኣብ ቦትኡ ኮይኑ፡ ብመሰረት ሕጊ ሲቪላዊ ስርዓት ዝኾነ ኣብ መስርሕ ዳንነት ዘሎ ጉዳይ ረብሓ ኣለኒ ዝብል ውልቀ-ሰብ እንተ ኣመልኪቱ፡ ኣብቲ ጉዳይ ጣልቃ ኣትዩ ክከራኸር ተኽእሎ ኣሎ። ኣብዚ ክፍለጥ ዘለዎ ግን ከምቲ ኣቐዲመ ክገልጸልካ ዝጸናሕኩ እቲ ረብሓ ኣለኒ ዝብል ሰብ ኣብቲ ጉዳይ ጣልቃ ክኣቱ እንተ ኾይኑ፡ ብቐጥታዊ ውጽኢት ናይቲ ኣብቲ ጉዳይ ዝወሃብ ውሳነ ወይ ትእዛዝ ዝረብሕ ወይ ብኣንጻሩ ዝጉዳእ ክኸውን ይግባእ።

ስለዚ ቤት ፍርዲ ረብሓ ኣመልካቲት ኣብታ ንብረት ዘለዋ መሰል ውሳነ እንተ ሂቡ ረብሓ ክትንከፍ ስለ ዝኽእል ጣልቃ ኣትያ ክትከራኸር ካብ ኣፍቀደላ ንዝቐረበ ሕጋዊ ክርክር ኣብ ሕጊ መሰረት ጌርካ መልሲ ከተቕርብ ግዴታኻ እዩ።

ደዋሊ፤ ስለቲ ዝሃብካኒ ምኽሪ ኣዝየ እየ ዘመስግን፡ የቐንየለይ። ብሩኽ መዓልቲ ቻው!

ኣማኻሪ፤ ገንዘብካ ንዓኻ'ውን ብሩኽ መዓልቲ ቻው!

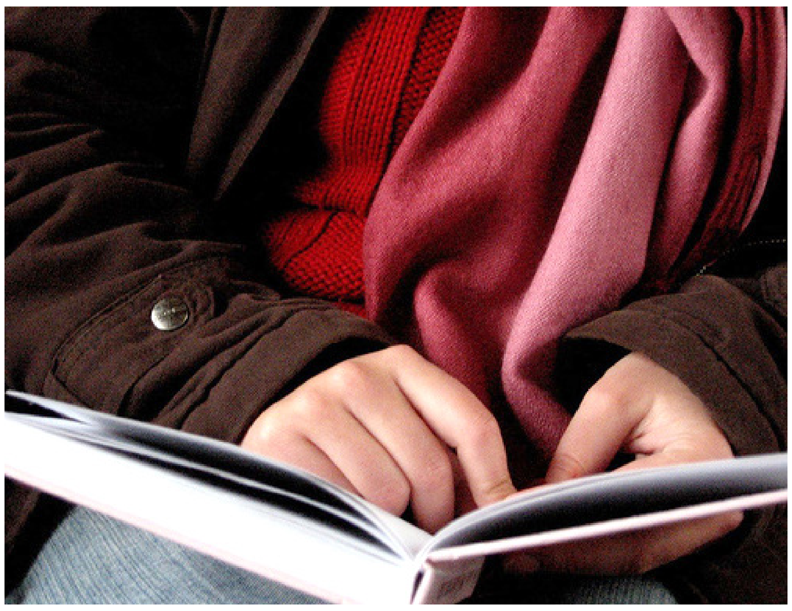

ልቦና

ኣነቓቓሒ ዛንታ

እቲ ንእሽተይ መምህረይ

ሱራፌል ተ.

ቅድሚ ገለ መዓልታት'ዩ፣ ኣብ መዕርፎ ነፈርቲ ቦምበይ - ህንዲ - ተራጊፍና፡ ናብ ደቡብ ቦምበይ ዝነበረ መዕረፍየይ ታክሲ ወሲደ እኸይድ ነይረ። እቲ ናብትን ናብትን ዝብል ጻዕቂ ዘለዎ ሓድሽ ትርኢት እናስተማቐርኩ እጓዓዝ ነይረ።

ታክሲ ሃንደበት ደው በለት፣ ሴማፎሮ ቀይሕ ተወልዐ። ገጸይ ናብቲ ጉደና ምስ መለስኩ ብፊተይ ሓደ ወዲ 12 ዓመት ዝኸውን ቈልዓ ኣቓልቦይ ሰሓቦ። እቲ ቈልዓ ካብ ጁባኣ ባኒ ኣውጺኡ ቀስ ኢሉ ጕመጨ። ሓደ ናይ ጽርግያ ከልቢ ጭራኡ ሰይሰይ ኣናበለ ናብቲ ቈልዓ ቀረበ። እቲ ቈልዓ ካብታ ቅጫኡ ክጕምጭ እንከሎ፡ እቲ ከልቢ ዓይኒ ዓይኒ እቲ ቈልዓ እናረኣየ ረፋዕ በላ። እቲ ቈልዓ ነቲ ከልቢ ምስ ረኣየ፡ ነታ ዝበልዓ ዝነበረ ባኒ ቀስ ገይሩ ኣብ ቅድሚ እቲ ከልቢ ኣብ መሬት ኣቐሚጡ ፍንትትን ኢሉ። እቲ ከልቢ ነታ ባኒ ድሕሪ ምሽታት ገዲፉዋ ከደ። እቲ ቈልዓ ተጣዒሱ ከይምለስ ንገለ ካልኢታት ድሕሪ ምጽባይ፡ ነታ ባኒ ኣልዒሉ ክበልዓ ጀመረ።

ብልበይ ነባዕኩ። ካብታ ታክሲ ወሪድካ ናብቲ ቈልዓ ኪድ መጺኡኒ። መዓጾ መኪና ክኸፍት ቅድሚ ምኽኣለይ፡ ሴማፎሮ ቀጠልያ ተቐየረ'ሞ ብዓል ታክሲ ጕዕዞኡ ጀሚሩ። ምሉእ መዓልቲ ኸኣ እቲ ቈልዓን ተግባሩን ኣብዛ ዓይነይ ክመላለስ ወዓለ። ድሓር እናተደረርኩ'ውን ብእኡ እሓስብ ነይረ። ኣብታ ህሞት ወሪደ ነቲ ቈልዓ ክቐርቦ፡ ክረድኦ፡ እኽእል ነይረ'የ። ግን ኣይገበርኩዎን። እቲ ክገብሮ ዝኸኣልኩስ ክሳዕ ሕጂ ምሕሳብ ጥራይ'ዩ።

እቲ ቈልዓ ዝነበሮ ቍራስ ባኒ ንዕኡ ገዲፉ ነቲ ከልቢ ሂቡዎ። እታ ባኒ ተረፍ ቍርሲ ነይራ ትኸውን፣ ጥሜት ዝነበሮ ቈልዓ'ውን እዩ ዝመስል ነይሩ። ኣብ ህይወተይ ዓቢ ትምህርቲ'የ ረኺበ። ካብዚ ንእሽተይ ቈልዓ መምህረይ፡ ብዘይ ቃላት ዓቢ ትምህርቲ ረኺበ።

Inspirationalstories.com

Dr. Derrick Angelz

ያቆብ መርሃዊ (ጃክ)

ዓዲ ምሃብ፡ ኣህባይ ዝነብሩላ ዓዲ እያ። ኣብዛ ዓዲ ብዙሓት ኣህባይ ብሓባር ይነብሩ። መለለዩ ናይ'ዛ ዓዲ፡ ኣብ መንጎ እዞም ኣህባይ ዘሎ ፍቕርን ስኒትን እዩ። ጐደቦታት እዛ ዓዲ ንዓዲ ምሃብ፡ 'ዓዲ ስኒት'፡ 'ዓዲ ፍቕሪ' እናበሉ ይጽውዕዋ። ናይዞም ኣህባይ ኣባይቲ ብኣግራብን ቈጽለ መጽልን ዝተሰርሐ እዩ።

ካብ ዓዲ ምሃብ፡ ከባቢ ሸውዓተ ኪሎ ሜተር ርሒቑ ዝርከብ ዓቢ ጽርግያ ኣሎ። እዚ ዓቢ ጽርግያ ብደቂ ሰባት 'ጽርግያ መስተርሆት' ተባሂሉ ይጽዋዕ። እዚ ጽርግያ ንብዙሓት ዓድታት መስተርሆት ዝፈጠረ ጽርግያ እዩ። ስለዝኾነ ድማ፡ ንሰባት ብዘፈጠሮ መስተርሆት 'ጽርግያ መስተርሆት' ተባሂሉ ክጽዋዕ ተኣወጀ።

ጽርግያ መስተርሆት ካብ ዝስራሕ ክልተ ዓመት ኣሕሊፉ ኣሎ። እዚ ጽርግያ ንሸውዓተ ዓድታት ሰንጢቑ ዝሓልፍ፡ 50 ሜትሮ ግፍሒ ዘለዎ ዓቢ ጽርግያ እዩ።

ካብ ዓዲ ምሃብ፡ ብዙሓት ኣህባይ ናብ ጽርግያ መስተርሆት ብምኻድ፡ ካብኡ'ውን ብዚ መገዲ ዝሓልፉ ሰባት መግቢ እናተጸበዩ ክነብሩ፡ ካብ ዝጀምሩ ድሮ ክልተ ዓመት ኣሕሊፎም ነበሩ።

እዞም ኣህባይ ካብ ሰባት ተጸበይቲ ብምዃኖም፡ ንንጉስ'ዛ ዓዲ ድቃስ ከልኦ። ኑቶም ኣብ ትሕቲኡ ዝነብሩ ኣህባይ ካብ ተጸባይነት ንኽገላገሉ ገለ ክገብር ከምዘለዎ ተገንዘበ። እንታይ ክገብር ከምዘለዎ ድማ ብዙሕ ሓሰበ።

ሓደ መዓልቲ ንጉስ ዓዲ ምሃብ፡ ትሕቲኡ

ጽውጽዋይ

ብጻዕርኻ ምንባር...

ንዝኾነ ኣመሓዳሪ ጸዊዑ ከዘራርቦ ወሰነ። ንኣመሓዳሪ ድማ ተለኣኣኺቲ ብምስዳድ ጸውዖ።

ኣመሓዳሪ ጸውዒት ንጉስ ኣኽቢሩ ናብ ቤተ መንግስቲ ኣተወ። ኢዱ ነሲኡ ድማ ኣብ ቅድሚ ንጉስ ቈመ። እታ ቤተ መንግስቲ ብኣግራብን ቆጽለ መጽልን ዝተሰርሐት ኮይና፡ ንኽትርኢያ ኣዝያ ባህ እተብል ህንጻ እያ። እዛ ቤት ንጉስ ንኽትስራሕ ኣህባይ ዓዲ ምሃብ ልዑል ብልሒ ተጠቒሞም እዮም።

ንጉስ፡ ኣመሓዳሪ ኣብ ቅድሚኡ ምስ ቈመ፡

"ክቡር ኣመሓዳሪ እንቋዕ ድሓን መጻእካ" ብምባል ሰላምታ ለገሰሉ።

"እንቋዕ ድሓን ጸናሕኩም ግርማውነትኩም። ብጸውዒትኩም መሰረት መጺኤ ኣለኹ። ግርማውነትኩም እንታይ ክእዘዝ?" ኣመሓዳሪ ንንጉስ ህበይ ኣተኲሩ እናጠመተ ተዛረበ።

ህበይ ኣመሓዳሪ ዕድመ ድፍእ ዘበለ ስለዝኾነ ገጹ ዝተጨማደደ፡ ገለ ካብ ጸጉሩ ሕብሩ ዝቐየረ እዩ።

"ሕራይ እምበኣር ካብ ደቂ ዓዲ ምሃብ ኣብ ጽርግያ መስተርሆት ብምኻድ፡ ካብ ሰባት መግብን ካልእ ቀንጠመንጢን ብምጽባይ ናብራ ህበይ ይገድፍዎ ኣለዉ። እዚ ድማ ድቃስ ካብ ዝኸልኣኒ ነዊሕ ገይሩ ኣሎ። ስለዚ ጸባሕ ኩሉ ወዲ ዓዲ ንግሆ ጸሓይ ቅድሚ ምብራቓ ኣኼባ ከምዘለና ሓብሮም። ኣብዚ ኣኼባ ኩሉ ክሳተፍ እጽውዕ። ኣብዚ ኣኼባ ዘይተረኽበ ግቡእ መቕጻዕቲ ከምዘሎ ንገሮም። ክቡር ኣመሓዳሪ ተረዲኡኻ ክትከውን ተስፋ እገብር?" ንጉስ ህበይ ኣኽሊል ናይ ርእሱ እናኣመዓራረየ ንኣመሓዳሪ ቀው ኢሉ ጠመቶ።

ኣብ ቅድሚ ንጉስ ሸዱሽተ ሓለውቲ ቈይሞም ነበሩ። ነፍሲ ወከፎም ድማ ኣብ የማናይ ኢዶም ክንዲ ቀመቶም ዝኸውን በትሪ ሒዞም ነበሩ። ነንሕድሕዶ እናተጠማመቱ ድማ ሓለዋኦም ብግቡእ ይዓሙ ነበሩ።

"ሕራይ ጐይታይ ሰሚዐኹም ኣለኹ። ከምቲ ኣብ ግዜ ኣኼባ እንገብሮ፡ ብጥሩንባ መልእኽቲ ከመሓላልፈሎም ኢና። ክቡር ጐይታይ ቀዳመይቲ ጥሩንባ ተቓረበ፡ ካልኣይቲ ጥሩምባ ኣብ ቦታ ኣኼባ ተረኸበ። ሳልሰይቲ ጥሩምባ ድማ ኣኼባ እንጅምረሉ ግዜ እዩ። ሎሚ ግን እናዘርና ኣዋጅ ክነመሓላልፍ ኢና። ካልእ ዝገብሮ ዘሎኒ እትእዝዘኒ እንታይ ኣሎ ክቡር ጐይታይ?" ኣመሓዳሪ ኣብ መሬት ተነጺፉ ዝፀበረ ካብ ላኻ ዝተሰርሐ ምንጻፍ እናጠመተ ተዛረበ።

"ካልእ'ኳ ጸባሕ ንግሆ ቅድሚ ኣኼባ እንዘራረቦ ጉዳይ ስለዘለና ቅድሚ ኣኼባ ምጽኣኒ። ንሎሚ ኣብዚ ይኣኽለና። ክትከይድ ትኽእል ኢኻ" ንጉስ ዘረብኡ ወዲኡ፡ ንኽኸይድ ምልክት ገበረሉ።

እቶም፡ ዓጀብቲ በቲ ሒዞሞ ዝነበሩ በትሪ ሰለስተ ግዜ መሬት ሃረሙ። መሬት ምህራም ናይ መፋነዊ መልእኽቲ እዩ።

"እሺ ጐይታይ ብሩኽ መዓልቲ፡" ኣመሓዳሪ ኢዱ ኣብ ኣፍ-ልቡ ሰለስተ ግዜ እናሃረመ፡ "ንዓድና ብፍቕሪ ንሓልዋ፡" ብምባል ዓው ኢሉ ጨረሐ። ጭርሖ ናይዛ ዓዲ፡ 'ንዓድና ብፍቕሪ ንሓልዋ፡' እያ ትብል።

ኣመሓዳሪ፡ ካብ ቤተ መንግስቲ ምስ ወጸ፡ ናብ ትሕቲኡ ዘለዉ ኣርባዕተ ሓለፍቲ ከደ። ኩሉ'ቲ ንጉስ ዝበሎም መልእኽቲ ኣመሓላለፈ።

ይቕጽል

ንኣፍልጦ

ፍቱዋት ተመሃሮ ኣብ ዝሓለፈ ብዛዕባ ጽሙማን ዝጥቀምሉዎም ፊደላት ቋንቋ ምልክት እንግሊዝ ርኢና ነይርና።

ንሎሚ ድማ መቐጸልታኡ ፊደላት ትግርኛ ብምልክት ከመይ ከምእንጥቀመሎም ክንርኢ ኢና።

ፍቱዋት ተመሃሮ፡ ፊደላት ቋንቋ ምልክት ትግርኛ ብኤርትራውያን ጽሙማን ዝተማህዘ ምልክት ቋንቋ እዩ። ቤት ትምህርቲ ጽሙማን ኣብ ኤርትራ 1955 ዓ.ም ኣብ ከረን ተመስሪታ።

ስለዚ፡ ነዞም ፊደላት ቋንቋ ምልክት ትግርኛ ብምምላኽ ክትጥቀምሉዎምን ንኻልኦት ክትሕግዙን ትኽእሉ ኢኹም። መጀመርታ ነፍሲ ወከፍ ፊደል ቋንቋ ምልክታ ከመይ ምዃኑ ተረድኡ። ነፍሲ ወከፍ ግእዝ (ቀዳማይ ፊደል) ምስ መለኽኹም፣ ሰዓብቲ ፊደላት ናይ ኩሎም ፊደላት ዝውሰኹ ሓደ ዓይነት ስለዝኾኑ ሰዓብቲ ፊደላት ኣጽንዑ።

ስለዚ፡ ክልተ ፊደላት ማለት ፊደል ሀን ለ ምስ ሰዓብቶም ኣዳሊናልኩም ኣለና። ክልቲኦም ፊደላት ብዘይካ ኣብ ቅርጾም ሰዓብቲ ሓደ ዓይነት ምልክት እዩ ዘለዎም። በዚ ኣገባብ ድማ ንኹሎም ፊደላት ክተጽንዕዎም ትኽእሉ።

ኣብነት ናይ ፊደላት 'ሀ' ክሳብ 'ሆ'ን 'ለ' ክሳብ 'ሎ'ን እዞም ዝስዕቡ እዮም።

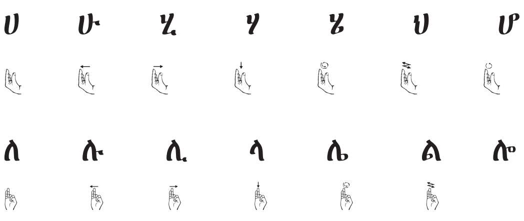

ፊደላት ትግርኛ፡ ቋንቋ ምልክት

ፍቱዋት ተመሃሮ ብናይ ቋንቋ ምልክት ፊደላት ትግርኛ ምርኩስ ብምግባር እዘን ተዋሂበን ዘለዋ ክልተ ምሉኣት ሓሳባት ኣንብብወን። ስምኩም ድማ ክትጽሕፉ ፈትኑ።

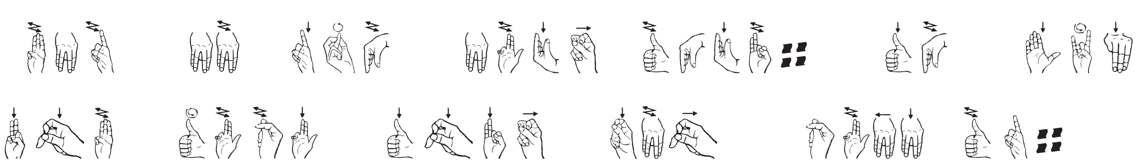

ምስጋና፡ መም መድሕን ዮውሃንስ - መምህር ጽሙማን

ካርቱን

ዕላል ኣሌክ ምስ ሩት

እተመሳቐለ ቃላት ብስእሊ

ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ንትኹልን ንጋድምን ዝምልኡ ስእልታት ተዋሂቦም ኣለዉ። ብስእሊ መሰረት ድማ ነዛ እተመሳቐለ ቃላት ምልእዋ። ሰናይ ስራሕ!!

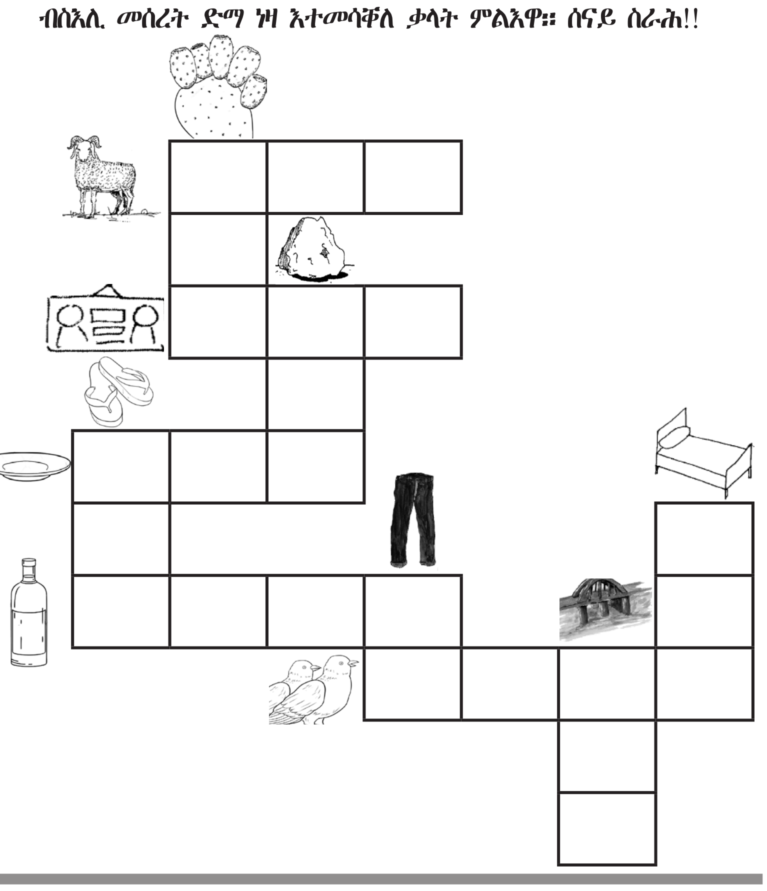

ሓበን ተስፋሚካኤል

ካብ ካርቦን-ዳዮክሳይድን ሃፋን ዝተጻረየ ነዳዲ. . .!

'ኤር ፋወል' ዝተባህለ ብሪጣንያዊ ኩባንያ፡ ካብ ካርቦን-ዳዮክሳይድን ሃፋ ማይን ፔትሮል (ዝተጻረየ ነዳዲ) ከምዝሰርሐ ሓቢሩ። እቲ ማስርሕ ኣብ ጠፈር ካብ ዝርከብ ዝተቓጸለ ኣየርን ዝሃፈፈ ማይን ተጠቒምካ ዝፍረ ብምዃኑ፡ መቓት ዓለምና ኣብ ምንካይ ዓቢ ኣበርክቶ ከምዝህልዎ ድማ - እቲ ኩባንያ ገሊጹ ኣሎ።

ኣካያዲ ናይ'ቲ ኩባንያ፡ ፒተር ሃሪሶን፡ "እቲ ማስርሕ ቀሊልን ብዙሕ ሕልኽላኻት ዘይብሉ'ዩ፡ ካብ ኣየር ካርቦን-ዳዮክሳይድ፡ ካብ ማይ ድማ ሃይድሮጅን ወሲድና ኢና ናብ ፔትሮል ለዊጥናዮ" ክብል ድሕሪ ምግላጹ፡ መራሕቲ ተሽከርከርቲ ካብ ኣየር ዝተሰርሐ ነዳዲ ዝጥቀሙሉ ግዜ ነዊሕ ከምዘይከውን ተስፋኡ ገሊጹ።

ንሱ፡ ከም መፈተንታ ካብ ሓደ ፋብሪካ ሓሙሽተ ሊትሮ ነዳዲ ከምዝሰርሑ ጠቒሱ፡ እቲ ዝሰርሕዎ ነዳዲ ምስኡን ሽታኡን ልክዕ ከም ፔትሮል ምዃኑ ሓቢሩ። ጸርየቱ ድማ ልዕሊ ፔትሮል ከምዝኾነ ኣረዲኡ። ኣብ'ዘን ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ ዘለዋ ሞተረታት ብዘይ ጸገም ክትጥቀመሉ ከምዝከኣል'ውን ወሲኹ ኣረዲኡ።

ፒተር ሃሪሶን ኣስዒቡ፡ እቲ ሜላ ብፍላይ ብደፍኢት ንፋስ ዝዘውር ሞተረ ኤለክትሪሲ (ተርባይን) ተጠቒምካ እንተተኻይዱ፡ መጻልታዊ ሓደ ቶን ፔትሮል ክፍረይ ከምዝኽእል ኣብሪሁ። ኣብ ዝመጽእ ክልተ ዓመት ድማ ካብ ካርቦን ዳይኦክሳይድን ሃፋ ማይን ፔትሮን ዘፍሪ ንግዱዊ ትካል ክፈቶም ከም ናይ ኔሪቲን ናይ ካልኦት ተሽከርከርቲን ነዳዲ ክፍርዩ መደብ ከምዘለዎም ሓቢሩ።

ብሪጣንያውያን ተመራመርቲ፡ እቲ ማስርሕ ዝተበላከ ኣየር ኣብ ሂወታውያን ጽልዉ ከየሕደረ እንከሎ ካብ ጠፈራት ኣኪቡካ ናብ ረብሓ ህዝቢ ከምዝውዕል ዝገብር ብምዃኑ ንመጻኢ ብዘያዳዊ ክደፍኣሉ ብምዝኽኻር፡ ነቲ ነዳዲ ሓምላይ ጸዓት ክብሉ ሰይሞሞ ኣለው።

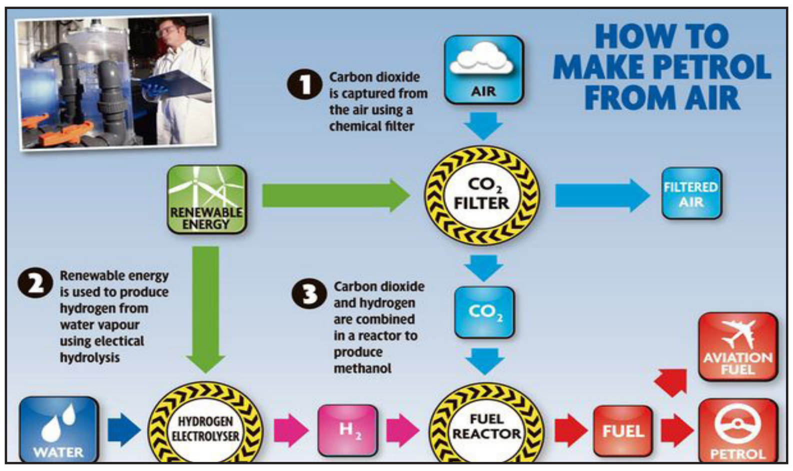

እቲ ሜላ ጸገማት ተሓደስቲ ጸዓት ክፈትሕ ዝኽእልን ካብርን-ዳይኦክሳይድን ናይ ማይ ሃፋን ተጠቒምካ ዝተጻረየ ነዳዲ ዝሰርሓሉን ስለዝኾነ፡ እወታዊ ጽልዋኡ ዓቢ ከምዝኸውን ድማ እቶም ተመራመርቲ ኣረዲኦም።

ሓላፊ ኢንስቲትዩት መካኒካላዊ ምህንድስና ብሪጣንያ ቲም ፎክስ ብወገኑ፡ "እቲ ማስርሕ ክትሰምዖ ደስታ ዝፈጥረልካ'ዩ፡ ብዓብዪ ተፈቲኑ ድማ ውጽኢታዊ ምዃኑ ብዓይነይ ርእየዮ'የ" ክብል ኣዳናቒቱ ገሊጹ። እቲ ማስርሕ ብኢንዱስትሪያዊ ደረጃ እንተድኣ ተጠቒምካሉ ድማ፡ ዝተበከለ ኣየር ኣብ ምጽራይ ጥራይ ዘይኮነ ኣብ ምብራኻት ቁጠባ'ውን ክህልዎ ዝኽእል ኣበርክቶ ልዑል ምዃኑ ሓቢሩ።

ብመሰረት ሓበሬታ ኩባንያ ኤር ፋወል፡ ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ ንሓደ ቶል ዝኣክል ካብርን ዳዮክሳይድ ካብ ጠፈር ክትእከብ ናይ 400 ፓውንዲ ወጻኢታት'ዩ ዝሓትት። ኣብ መጻኢ ግን ዝተፈላለዩ ሜላታት ተጠቒምካ እቲ ወጻኢታት ክንከ ዝከኣል ምዃኑ የረድእ።

ማዕድናዊ ማይ፡ ሕማም ኣልዛይመር ይከላኸል

ሰሊኮን ዝበዝሖ ማዕድናዊ ማይ ምስታይ - ንየም ብሕማም ኣልዛይመር ዝሳቐዩ ሰባት ካብ ምንቍልቋል ናይ ምርዳእ ክእለት (cognitive decline) ከምዝከላኸል ሓደሽ መጽናዕቲ ሓቢሩ።

ብሪጣናውያን ተመራመርቲ ከምዝሓበርዎ፡ ሰሊኮን ዝበዝሖ ማዕድናዊ ማይ - ንዓቕን ናይ'ቲ ምስ ምጉዳል ብቕዓት ኣእምሮ (ዲመንሽያ) ዝተኣሳሰር ኒውሮቶክሲን ኣለሚኒየም ኣብ ኣካላት ከምዝንክ ገሊጾም።

እቲ መጽናዕቲ ከም ዝገልጾ ዝበዝሑ ካብኣቶም መዓልታዊ ሓደ ሊትሮ ማዕድናዊ ማይ ንሰለስተ ሰሙናት ዝሰተዩ ሕሙማት፡ ተወሳኺ ምልክታት ምጉዳል ብቕዓት ኣእምሮ ከምዘየርኣዩ ተፈሊጡ። ኣብ ገለ ካብኣቶም ሕሙማት ድማ ኣእምሮኣዊ ጥዕናኦም ተመሓይሹ ከምዝተረኽበ እቶም ተመራመርቲ ሓቢሮም።

ኣቐዲሙ ብዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ ዓቐን ኣለሚኒየም ምስ ሕማም ኣልዛይመር (መጉዳእቲ ሓንጎል) ምትእስሳር ከምዘለዎ ካብ ነዊሕ ክግለጽ ጸኒሑ'ዩ። እዚ ናይ ሕጂ ውጽኢት ድማ ነቲ ነቲ ዝበረ ርድኢት ብዝተመሓየሸ ስነፍልጠታዊ መገዲ ኣረጋጊጽዎ ብምህላው፡ ነቲ ሕማም ኣብ ምፍራስ ዝሓሸ ኣማራጺታት ክርከብ ከምዝኽእል'የም ተመራመርቲ ዝገልጹ።

ነቲ መጽናዕቲ ዝመርሐ ክሪስቶፈር ኤክስሊ፡ "ሰሊኮን ዝበዝሖ ማዕድናዊ ማይ ምስ እንሰቲ ኣብ ኣካላትና ዘሎ ኣለሚኒየም ኣብ ደምና ይኣክብ ኤሌሐ ብሽንቲ ገይሩ ንደገ ይጽረግ" ይብል።

ንሱ ኣስዒቡ "እቲ ቀንዲ ቁም ነገር ኣብ መንጎ ኣለሚኒየምን ኣብ ናይ ምርዳእ ክእለት ዘሎ እወታዊ ምምሕያሽን ሓደል ዝምድና ምህላው ምርግጋጽና'ዩ፡ በዚ ከኣ ንሕማም ኣልዛይመር ዝፍወስ ኣኽዓበ ምግባብ ዝቐለለ ክኸውን'ዩ" ኢሉ።

ነቲ ተረኺቡ ዘሎ ወጽኢት ደገፍም ዝበልጹ ተመራመርቲ ኣብ ገለ ሕሙማት ኣልዛይመር ንትሕዝቶ ኣለሚኒየም ብ70% ኣጉዲልካ ንየም በቲ ኣፍናዊ ሕማም ዝሳቐዩ ዘለዉ ሰባት ተስፋ ዝህብ ወጽኢት ክርከቦ ከምዝኽእል ይሕብሩ።

ሕማም ኣልዛይመር፡ ሕማም ኣእምሮ ኮይኑ፡ ብፍላይ ንዓበይቲ ሰባት ዘጥቅዕ'ዩ። ምልክታቱ ድማ ቀስ ብቐስ ናይ ምዝካር ዓቕሚ ምዝራብ ምጉዳልን ብጹር ናይ ምሕሳብ ክእለትን'ዩ ዘጉድል።

ብርሃን ጸሓይ ሕማም ረሕ ይከላኸል

ብርሃን ጸሓይ ካብ ተኽእሎ ምምዕባል ሕማም ቅርጥማታዊ ረሕ ከምዝከላኸል ተመራመርቲ ገሊጾም።

እቲ መጽናዕቲ ኣብ ልዕሊ 200 ሽሕ ደቂ-ኣንስትዮ ዝተኻየደ ኮይኑ ኣብ መንጎ ብርሃን ጸሓይን ተኽእሎ ምምዕባል ሕማም ቅርጥማት ረሕን ምትእስሳር ከምዘሎ ዘረጋግጽ'ዩ። ካብዚ ብምብጋስ ድማ ካብ ብርሃን ጸሓይ ዝርከብ ቫይታሚን ዲ ንኣካላት ካብ ቅርጥማታዊ ረሕ ከም ዝከላኸሎም እዮም ተመራመርቲ ኣረጋጊጾም። ይኹንምበር ሰባት ምሉእ መዓልቲ ኣብ ጸሓይ ክጽሕዩ ከይውዕሉ መኺሮም።

ሕማም ቅርጥማታዊ ረሕ ኣብ መጋጠሚታት ኣጽምቲ ዜጋጥም ናይ ቃንዛ ሕሰም ደርቢ ሕማም ኮይኑ ብስርዓት ምክልኻል ናይ ኣካላትና ኣብ መጋጠሚታት ዝወርድ ኣቓንዛዊ መጥቃዕቲ'ዩ። ስርዓት ምክልኻል ናይ ኣካላትና ንምንታይ ከምዚ ዓይነት ኣቓንዛዊ ሕማም ኣብ መጋጠሚታት የስዕብ ግን ክሳብ ሕጂ ኣይተፈለጠን ዘሎ። እዚ ሕማም ብዝበዝሐ ኣብ ደቂ-ኣንስትዮ ዝርአ ምዃኑ እዩ ዝገልጽ።

ተመራመርቲ ሕክምና ኣርቫርድ ነተን ኣብ'ቲ መጽናዕቲ ዝተሳተፋ ልዕሊ 200 ሽሕ ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ክልተ ጉጅለ መቒሎም'ዮም ኣጽኒዖምወን። በዚ መሰረት ነተን ቀዳማይ ልዕሊ 100 ሽሕ ደቂ-ኣንስትዮ ካብ 1976 ኣትሒዞም ክከታተልወን እንከለው፡ ነተን ካልኣይ ጉጅለ ድማ ካብ 1989 ኣትሒዞም'ዮም ተኸታቲሎመን።

ጥናትን ድማ ምስ ናብ ጸሓይ ብርሃን ምስ ተቓልዖ ኣብቶቕርብወን ዝተረኽበ ዓቐን ጸጊ. (ቫይታሚን ዲ ዝመጽእ ብርሃን ጸሓይ) ኣመዛዚኖምዎ። ኣብ'ተን ኣብ ናይ 1976 ጉጅለ እተን ዝለዓለ ጸሓይ ብርሃን ዝረኸባ ደቂ-ኣንስትዮ ድማ ካብ'ተን ዝወሓደ ጸሓይ ብርሃን ዝረኸባ ብ21% ሕማም ቅርጥማታዊ ረሕ ከጥቕዓ ዘለወን ተኽእሎ ጉዱእን ተረኺቡ።

"ኩሉ ሰብ ሕማም ቅርጥማታዊ ረሕ ንምክልኻል ምሉእ መዓልቲ ኣብ ጸሓይ ክውዕል ኣለዎ ኢልና ክንሕብር ኣይደለናን፡ ምኽንያቱ ጸጊ. ጸሓይ ምስ ግዜ ቁርበት ሰብ ንግዳይ ናብ ሕማም መንሸሮ ስለዝቕልዖ" ይብል ዶ/ር ክሪስ ዳግላስ ክኢላ ሕማም ረሕ። ኣብ'ተን ኣብ ካልኣይ ጉጅለ ማለት ኣብ'ተን ካብ 1989 ኣትሒዙ ዝጽናዓ ደቂ-ኣንስትዮ ግን ዓቐን ጸጊ. ብርሃን ተኽእሎ ቅርጥማታዊ ሕማም ተራ ኣይተረኽበን። ወጽኢት መጽናዕትም ድማ ምስ'ቲ በቦታኡ ኣብ መንጎ ጸጊ.ዊ ብርሃን ምጉዳል ቅርጥማታዊ ረሕን ምትእስሳር ከምዘሎ ክንርዳእ ዝሕግዝ ሰፊሕ ተወሳኺ መርትዖ ዝህብ ከምዝረኸቡ ደምዲሞም።

ሕማም ረሕ ዘለዎም ሰብ ዝውሕድ ቫይታሚን ዲ ዘለዎም'ዮም። እዚ ከኣ ነቲ ሕማም ረሕ ዘለዎ ስርዓት ምክልኻል ኣካላት ተወሳኺ ሓጋዚ ዝፍረሉ ክኸውን ይኽእል። ቫይታሚን ዲ ንቑጠባ ባህርያት ስርዓት ምክልኻል ኣብ ምህዳእን ኣብ ምክልኻል እቲ ሕማምን ንምውዓል ተመራመርቲ ዘይሕለል ጻዕሪ ኣብ ምክያድ'ዮም ዝርከቡ ዘለዉ።

ኣብ መወዳእታ እዮም ተመራመርቲ ብሕማም ረሕ ዝሳቐዩ ሰባት፡ ቫይታሚን ዲ ንኽረኽቡ ዝዓንን ቀጻሊ መዓልታዊ ንርብዒ ሰዓት ኣብ ብርሃን ጸሓይ ክጽሓዩ መኺሮም።

ናይ ምራቕ መርመራ፡ ሕማም መንሸሮ ኣብ ምልላይ ይሕግዝ

ሓኪይም ናይ ምራቕ መርመራ ብምግባር ጥራይ ህላወ ሕማም መንሸሮ ክፈልጡ ከምዝኽእሉ ተመራመርቲ ገሊጾም። እቶም ተመራመርቲ፡ ምራቕ ወይ ጥፍጣፍ ሰብ እቲ ቀዳማይ መሐበሪ ህላወ መንሸሮ ምዃኑ ብምምልኻት፡ ሓኪይም ናይ ምራቕ መርመራ ብምክያድ ጥራይ ህላወ ናይ'ቲ ሕማም ብቐሊሉ ክፈልጡን ንግዳይት ክሕብሩን ከምዝኽእሉ ሓቢሩ።

ነቲ መጽናዕቲ ዝመርሐ ዶ/ር ደቪድ ዎንግ፡ መጽናዕትም ኣብ ሱሳወጻዊ ኣቃውማ ምራቕን ካልኦት ኩነታት ጥዕና ዝሕብሩ ምልክታትን ተመኪሮም ዘቅድሞ ምምዕዩ ጠቒሱ፡ እቲ ወጽኢት፡ ናይ ምራቕ መርመራ እናገበርካ ነቲ ሕማም ኣብ ፈለማ ደረጃኡ እንከሎ ንምልላዩን ንምክልኻሉን ከምዝሕግዝ ኣረጋጊጹ።

ምራቕ ሰብ ብምልላዩ ዝፍለጦ'ዩ፡ እዩም ሞለኪዩላት እዚኣቶም ድማ ንሓፈሻዊ ጥዕና ኣቃውማ ሰብ ማለት ካብ ፕሮቲን ጀሚርካ ክሳብ ዲ.ኤን.ኤን ኣር.ኤን.ኤን ዝርከብ ብምዃኖም ነቲ ኣብ ምራቕ ዝግበር መርመራ ወጽኢታዊ ይገብሮ።

እቶም ተመራመርቲ ኣብ መወዳእታ ልክዕ ከም'ቲ ደምን ሽንትን ፈሳሲ ናይ ኣካላትን ሰብ ተጠቒምካ መርመራ ብምግባር ሕማማት ክፍለጥ ከምዝኽእል ምራቕ ተጠቒምካ ዝግበር መርመራ'ውን ካብኡ ብዘይሓሸ ዕውት ወጽኢት ተረኺቡዎ ስለዚ፡ እቲ መጽናዕቲ መሊሱ ክሰልጥን ክፍፍሽን ከምዝግባእ ኣተሓሳሲቦም።

ንቑሕ ደበና

ሄለን መኸታ

እቲ ዘይቀትለሲ መሐየሊና እዩ!

ጻዕሪዶ ምቾት ዘመልእ ህይወት ይሕሸና?

“ንሕምቶዶ ሕቶ” ትብሉ ዶ ኣለኹም? መን ኣሎ ካብ ምስትርሓው ምጭናቕ ዝፈቱ? ምርጫ እንተ ዝህልወና ካብ ዓራትና ከይተሳእና ቍርሲ፡ ምሳሕን ድራርን ምበላዕና’ምበር። ኣሎ ዘበሃል ምሩጻት ጥዑምን ነዛ ከብድና ምመላእናያ። ዘመልክዓልና በብዓይነቱ ክዳውንትን ጫማን ከኣ ምወደና። ጫማና ምሒር ካብ ዘይምርጋጽ፡ ዳግማይ ከም ሓድሽ ዕዳጋ ምወረደ፣ ብዋጋኡ’ውን ዳግማይ ምተሸጠ። ንዝደለናዮ ጉዳይ ብገንዘብና መሳለጥናዮ። ንዘፍቀርናዮ ሰብ ብህያባት ዓዊሩ ምስ ኣበርና ከም ዝቕበለና ምገበርና። ሕልፊ ካልኦት፡ ብሃብትና ቀዳምነት ምረኸብና። መን ይፈትወና ምፍላጥ ክንደየናይ ከየገድሰና፣ እቲ ምንትይሲ ኵሉ ንገንዘብና ኢሉ ክቐርበና እዩ። ኣየ’ወ ኵሉ ዘደለየናዮ ከይሓተትና ክዳለወልና ከሎ...። ንዘበደልናዮ መደበሲ ገንዘብ ከሎ፡ ብዛዕባ ክብረት ሰብ ምሕሳብ፡ ምሕላይ፡ ምፍቃር ዝበሃል ኣትዓብን ዋጋ ዘኽፍልን ጉዳያት እንታይ ኣለና ንግደስ? እንታይ ገደሰና ነዊሕን ኣህላኽን ጉዕዞ ንኸይድ? ገንዘብ እንተ’ሎ ንሰማይ መንገዲ ኣሎ እኳ ዝበሉ መሳሉ።

ናብ ተፈጥሮና ተመሊስና እንተ ሓሲብና ግን እንታይ ኢና ንመርጽ? ምቾት ዶ ጻዕሪ? ነብስና ነዞም ዝሰዕቡ ሕቶታት እንተ ሓቲትናያ፡ እንታይ ትመርጽ ትኸውን?

ዝያዳ ክብሪ ንመን ንህብ?

ኣብ ህይወትና፡ ካብ ህይወትና ጀሚርና፡ ንኹሉ እንህቦ ዋጋ ወይ ዓቐን ክብሪ ሓደ ኣይኮነን። ገሊኡ ምስ ሰብ ዘለዎ ዝምድናታት ዝያዳ ዋጋ ክህብ ከሎ፡ ገሊኡ ኸኣ ንብሕትው ህይወቱ ዝያዳ ክብሪ ይህብ፣ ገሊኡ ምስ ኣካዳምያዊ ተመኩሮ ዝያዳ ክብሪ ክህብ ከሎ፡ ገሊኡ ኸኣ ንሞያዊ ተመኩሮ ክብሪ ይህብ። እንተኾነ፡ ኣብ ሓደ ምርጫ ግን ብዙሕ ተመሳሳልነት ኣለና። ዘጸዓርናሉ ጉዳይ ወይ ውጽኢት ካብቲ ብህያብ ወይ ከይጸዓርና ንረኽቦም ጉዳያት ዝያዳ ክብሪ ንህብ ምኳንና እዩ። ኣብ መንጎ ካብ ትሑት ደረጃ ቍጠባ ዝመጽኡ’ሞ ብጻዕሪ ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ዝበጽሑን እቶም ብሓለፋ ዝመጽኡን ሰባት፡ ኣብቲ ረኺቦሞ ዘለዉ ዕደል ዘለዎም ክብሪ ሓደ ኣይኮነ። ርሑቕ ከይከድና ኤርትራውያን ኣብ ናጽነትና ዘሎና ክብርን ካልኦት ናጽነቶም ብቕልል ዝበለ (ብሓባራዊ ስምምዕ ኣብ ሓደ ኣኼባ) ዝረኸቡ ህዝብታትን ዘሎ ክብሪ ሓደ ኣይኮነ። ስለዚ ዋጋ ንዘኽፈልናሉ ዕደል፡ ልዑል ክብሪ ናይ ምሃብን ምክልኻልን ባህሪ ኣለና። ዋላ’ኳ ኵሉ ነገር ብነጻ ከይጸዓርና ክንረኽቦ ንፈቱ ይምሰለና፡ ውሽጥና ነቲ ብነጻ ዝረኸብናዮ፡ ብነጻ ንኻልእ ክንህቦ ወይ ክንከስሮ ኣይጽግመናን እዩ።

ከም ሰብ ከ ንመን ነኽብር? ነቲ ብውርሻ ወለዱ ዝደልደለዶ ወይስ ነቲ ካብ ታሕቲ ብጻዕሩ ኣብ ዝደለ ደረጃ ዝበጽሐ? ናይቲ ዝኾነ ጸገም

ዘይረኣየ ዶ ወይስ ናይቲ ብሕሰምን መከራን ዝሓለፈ ሰብ ውሳነ ወይ ሓሳብ ንኣመን? ባኒ ስኢኖም ሪጋ ዝገብሩ ምስ ረኣየት ንምንታይ ኬክ ዘይበልዑ ዝበለት ጓል ንጉስ እንተ ንረኽብ፡ ብዛዕባ ቍጠባ ከተማኽረና ምሓተትናያዶ? ናይ መን ዛንታ ክንሰምዕን ክንመሃረሉ ምበሃግና፤ ናይቲ ሓደ መዓልቲ ተንሲኡ ኣብ መገዱ ሎቶሪ ዘበጽሖ ሰብ ዶ ወይስ ናይታ ኣብ ንኡስ ዕድሚኣ ብሰሪ ድኽነት ሕልማ ከተትግብር ፋልን ማስቲካን እናሸቀጠት ሕልማ ዝጨበጠት? ዛንታ ተባኢሶም ዘይፈልጡ ፍቑራት ዶ ወይስ ውላድ ዝኣበዮም ግን ኣብ ሓዳሮም ንልዕሊ 20 ዓመት ዝጸንዑ? ናይ መን መጸናንዒ ቃላት ተስፋ ምሃበና፤ ናይታ መንሽሮ ዝሓመመት እሞ ዝተረፋኣ ግዜ ህይወት ብተስፋ ትነብር ወይስ ኣብ ወደባት ንብረታ ብሰሰላም ከተእቱ ብተስፋ ትጸበ ዘላ ሰብ? ስለዚ ብቓላትና ካልእ ንብል ንኸውን እምበር፡ ውሽጥናስ ዝተሰረተ መትከል ኣለዎ። ክብሪ ምሃብ፡ ምእማን፡ ተስፋን ካልእን ካብ ቃላት ሓሊፎም ምልኣት ርእስን ልብን ሰለዝኾኑ ዓመቑቲ ሰረት ሰብኣዊ መንነትን እዮም ክንብል ንኽእል።

ብኸመይ ምሉእ ጥዕና ይህልወና?

ምሉእ ጥዕና ክህልወና መሰረታዊ ጠለብ ምዃኑ ዝቃወም ኣሎ ኣይብልን፣ ስለዚ ኣገዳስነቱ ክሓልፎ። ሓሚምና ናብ ሕክምና ምስ ከድና፡ ካብ ነቶም ክንበልዖም ዘለና፡ ነቶም ከነወግዶም ዘለና መግቢ ዝያዳ ይንገረና። ሽኮር፡ ቡን፡ ዘይቲ፡ ስብሒ ዘለዎ መግቢ፡ ኣልኮላዊ መስተ፡ ሽጋራ፡ ወዘተ። እዞም ዝተጠቕሱ ነገራት፡ መዓስ ኢና ኣብ ህይወትና ብብዝሕን ብቐጻልን ነዘውትሮም? ብዙሕ ሕማማት ካብ ኣገባብ ኣመጋግባና ከም ዝመጽእ ይሕበር እዩ። ስለዚ ንፍቶ ንጽላእ ክንዲ’ቲ ብመግቢ ንወስዶ ጸዓት ክንሃልኽ ኣገዳሲ እዩ። ቀደም ዘይንፈልጦም ሕጂ ግኑናት ዘለዉ ሕማማት እልቢ የብሎምን። ቅዲ መንባብርና ኸኣ ካብ ቀድም ንላዕሊ ሕጂ ዝያዳ ምቹእነት ኣለዎ። ቀደም ዓባያትና ኪሎ ሜተራት ተጓዒዘን ቤተሰብ ይበጽሓ ነይረን። ሕጂ መጒዓዝያ ብመኪና ኮይኑ ኣሎ። ስልጣነ ንድሕሪት ኣይከይድን ይብሉ እዞም ሓሰብቲ፣ ግን ምኽሳዕ ምስ መጽአ እቲ ብመኪና ዝኸይድ ዝነበረ ብእግሪ ምጒዓዝ ከዘውትር ይንገር። ስለዚ ኣብ ህይወት፡ ኣመና ምቹእ ሃዋህው ምህላዉ ከም መለክዒ ስልጣነ ክንወስዶ ንኽእልዶ? ጥዕናና ዝኣክል፡ ዓቐን ዘለዎ ጸዓት ክንወስድን ከነህልኽን ዝጠልብ እንተኾይኑ፡ እዚ ንምነየ ጥርዚ ዘይብሉ ምቹእ ህይወት ጥዕና ዘይህብ ክኸውን ይኽእል እዩ።

ኣደታትና እግሪ ተኸሊ ቈልዓ ዕንቅፍ ኢሉ እንተ ወዲቑ፡ “መደልደሊኡ’ዩ፡” “መትብዒኡ’ዩ፡” ክብላ ዶ ሰሚዕና ንፈልጥ? እታ ኣደ ንኸይትደሃል ዝብላኣ እዩ ዝመስለኒ ነይሩ። እንተኾነ እግሪ ተኸሊ ቈልዓ ኣካላቱ በቲ ዘጋጥሞ እናተማህረን ተጻዋርነት እናኣዕበየን ስለዝኸይድ እዩ። ከይህሰዩ ጥራይ ምጥንቃቕ የድሊ። ከይወድቕ ኣመና ዝፈርሕ እግሪ ተኸሊ ቈልዓ ኸኣ ብኣንጻሩ፡ ነቲ ዘይተርፎ ምውዳቕ ዝመልእ ህይወት ይድንጉ እምበር ምጽንባሩስ ኣይተርፎን። ስለዚ ክንቈጻጸሮ ንኽእል ዓቐን ጸቕጢ ናይ ምጽዋር ዓቕምና ብምሕያል፡ ኣብ ጥዕናና እወታዊ ጽልዋ ከም ዘለዎ ውጽኢት ምርምራት ይገልጽ እዩ። ኣካላትና፡ ንጸቕጢ ምላሽ ንምሃብ ኣብ ዝገብሮ ምድላዋት፡ ኣካላትና ካብ ተኽእሎታት ረኽሲ ወይ ማህሰይቲ ንምብዳህ ምድላዋት’ውን ይገብር እዩ። ካብ ግዜ ናብ ግዜ ሕማማት ናይ ምጽዋር ኣቕምና እናዓበየ ከም ዝመጽእ ኣብ ትምህርቲ ተማሂርናዮ ኣለና። እንተኾነ መጀመርያና ክንሓምም ከለናን ካልኣይ ወይ ሳልሳይ ክንሓምም ከለናን ዘሎና ናይ ምጽዋር ዓቕምን ብተደጋጋሚ ከይንሓምም ንገብሮም ጥንቃቐታትን ሓደ ከም ዘይኮነ ይርደኣና ይኸውን። ኣብ ጥዕና ዘለና መርዳእታ ከነዕቢ፡ ምስ ሕማማት ዘለና ተመኩሮ እምበር፡ ካብ ዝኾነ ሕማቕ ኣጋጣሚታት ተኸዊልና ከነጥርዮ ኣይንኽእልን።

ሃልኪ ከነፋኹስ ህይወትና ምሉእ ንሰርሕ። ኣብ ገዛ ከይንሃልኽ ምእንቲ፡ ከም ሓጻቢት፡ ጠሓኒት፡ መዝሓሊት ፍርጅ፡ መብሰሊት መግቢ ጋዝን ካልእን ንመፋኹሲ ናይ ገዛ ስርሕ ንገዝእ። ብእግርና ከይንጓዓዝ መኪና፡ ኣብ ስራሕና ከይንሃልኽ ከኣ ማሽነሪታት። ብዙሕ ኣይንሰርሕን፡ ኣይንሃልኽን። እቶት ስለዘሎ ጠጥዕሙ ንበልዕ። ጥዕናና ክንሕሉ ኸኣ ገንዘብ ከፊልና ጂምናዝዮም ንኸይድ። ወዮ እቲ ዘይፍተወና ኣካላዊ ምንቅስቓስ’ውን፡ ምሉእ ጥዕና ንኽህልወና ሓደ ካብቲ ኣገዳሲ ባእታ እዩ። እዘን ምዕቡላት ሞባይላትና ክንደይ ኣብ መዓልቲ ብእግርና ተጓዒዝናን ህርመት ልብናን ይዕቅና። ዘበዝሐ ብእግራና ዘተጓዓዝናዮ ዝያዳ ንጥዕናና ጠቓሚ’ዩ፣ ዘብዝብ እንተ ወሲኽናሉ ኸኣ ዘበለጸ። ብቐደሙ’ውን እዞም ዝበልናዮ መፋኹሲ ወይ መሳለጢ እምበር መተካእታ ክኾኑ ኣይኮኑን ተፈጢሮም። እዞም መሳለጢ፡ ግዜ ንዝወስዱ ነገራት ንምውሓድን ግዜና ኣብ ካልእ ኣገደስቲ ነገራት (ሓደሽቲ ሓሳብ፡ ምርምር፡ ምህዞን ካልእን) ከነሕልፍን ተባሂሎም ዝተማህዙ እዮም። የግዳስ ትህኪት ንምምዕባል ሓጋዚ ሸነኽ ስለዘለዎም ይኸውን፡ ካብ ግዜ ናብ ግዜ ብዘይ ግቡእ ኣገባብ ክንጥቀመሎም ንርኢ። ከም ሳዕቤኑ ኸኣ ጥዕናና ኣብ ሓደጋ ነእቱ።

ብስለትን ተበላሓትነትን ኣእምሮና ብኸመይ ነበርኾ?

ብድሆታት ንሰብ ከም ወርቂ ብሓዊ እዩ ዝምስል። ስነ-ሓሳባዊ ይኹን ስነ-ህይወታዊ ሓንጎል ደቂ-ሰብ ብስለትን ደረጃ ተበላሓትነትን ኣብ ውልቃውን ከባብያውን ብድሆታት’ዩ ዝምርኮስ። ናይ ሓደ ዘድነቐ መንእሰይ ዕላል ከዕልለኩም። እዚ መንእሰይ ድቃስ ይፈቱ እዩ። ማይ ካብ ቡምባ ናይ ምምላእ ሓላፍነት ከኣ ተዋሂብዎ። ስለዚ ነታ ቡምባ ከፊቱዋ ከይሓደር፡ ደቂሱ ከሎ ፊሰቶ መሊኡ ከይፈስስ ተሰኪፉ። እናሻዕ ተንሲኡ መጺኣን ኣይመጽኣትን ከይፍትና ኸኣ፡ መን ኣሎ’ሞ ምሉእ ለይቲ ካብ ድቃሱ ተተንሲኡ ቡምባ ማይ ክሕሉ ዝደሊ? ስለዚ ኣብታ ኣፍ ቡምባ፡ ማይ ጥብ ምስ በለታ ኣላርም ወይ ምልክት ድምጺ ተስምዕ መሳርሒት ብምስራሕ፡ ማይ ኣብ ዝመጽኣታ ግዜ ተንሲኡ ማዩ መሊኡ ክድቅስ ከኣለ። እዚ ዘድነቐ ተበላሓትነት ካብ ጸበባ እምበር ካብ ራህዋ ኣይመጽእን እዩ። እዚ መንእሰይ እታ ዘጋጠሞቶ ፈተነ እንተ ዘይትገጥሞ ዶ እጅገኡ ሰብሲቡ ነዛ መሳርሒት፡ መፍትሒት ጭንቀቱ ምሰርሓ? ኣይመስለንን። ስለዚ በሊሕ ኣእምሮ እንክለና፡ ህይወት ጸቢቡና እናበልና ነማርር እንተ ሃሊና፡ ጥቕሚ ሓንጎልና ብግቡእ ዘይተረዳእናዮ ከይንኸውን። እምበር ናብ ዝኸድና ኬድና ጸበባስ ኣሎ፣ ኣብ መንጎ መፍትሒታት ዝምህዝን ዘይምህዝን ጥራይ’ዩ እቲ ፍልልይ።

ኣብ ባይሎጅያዊ መስርሕ ሓንጎል ምስ እንርኢ፡ ማእከላይ ወይ ማዕረ ዓቕምና ዘኾነ ዓቐን ጸቕጢ፡ ኣብ ሓንጎልና “ኒውሮትሮፊን” ዝበሃል ከሚካል ክምስራሕ ከም ዘነቓቕሕ ተመራመርቲ ይገልጹ። ጥቕሚ “ኒውሮትሮፊን” ኣብ መንጎ ሓንጎልን ዋሃዮታት ሓንጎልን ዘሎ ርክብ ዘደልድል ከሚካል እዩ።

ስምዒትና ናይ ምቊጽጻር ብቕዓት ብኸመይ ነዕቢ?

ለበዳ ቫይረስ ኮረና መጀመርታ ኣብ ሃገርና ምስ ኣተወ፡ ካብቲ ኣብ ገዛኡ ተዓጽዩ ዝነበረ፡ እቲ ኣብ ፈቓዱ ወሃብቲ ኣገልግሎት ህዝቢ ንምግልጋል ህይወቱ ኣብ ሓደጋ እናእተወ ዝዓዩ ዝነበረ ጸቕጢ ናይ ምጽዋር ዓቕሙ ይሕይል። “እቲ ዘይቀትልሲ መሐየሊና እዩ!” ብእንግሊዝኛ ዝተባህለት ኣበሃህላ ጽብቕቲ መግለጺ ናይዚ ነጥቢ እያ። ፍርሒ ሓደ ካብቲ ብተደጋጋሚ ነብስና ናብ ጸቕጢ ብምቅላዕ ንሰዕሮ ስምዒት እዩ። ካብቲ ዘፍርሓና ተሓቢእና ንግዚኡ ነውግዶ ንኽእል ንኸውን፣ እንተኾነ ናብ ኣገልግሎት ምኽርን ማዕዳን ወይ ጥዕና ኣእምሮ ምስ ንኸይድ፡ ፍርሕና ከነሕምቕ ፊት ንፊት ክንገጥሞ’ዩ ዝንገረና። እዚ ኸኣ ካብ ሓደ ግዜ ንላዕሊ ምስ ዘፍርሓናን ዘጨንቐናን ጉዳይ ምርኻብ እዩ። ኣብዚ ዕረ ዘጥዕም ኵነታት፡ ኣእምሮና ካብቲ ሒዝዎ ዘጸንሖ ሓደ ዘፍርሕ ስእሊ ናብ ካልእ ክንጸሮ ንኽእል ስእሊ ናይቲ ጉዳይ ይሰጋገር። ደርሆ ዘፍርሓ ቈልዓ እንተ ሃልያትና፡ እታ ደርሆ ኣብ ገዛ ክትጒዩን ድምጽ ክትገብርን እንተ ኣሰቢዳታ፡ ነታ ደርሆ ብምሓዝ ካልእ ዘየሰንብድ ስእሊ ከም ትሕዝ ንገብር። እታ ቈልዓ ኸኣ ደርሆ ክትርኢ ከላ ኣይትበኽን።

ጭንቀት ወይ ጸቕጢ ዝፈቱ ዘሎ’ኳ ኣይመለስንን፣ እንተኾነ እቲ ንኽንምሃር ዓቢ ተራ ዘለዎ ጸቕጢ፡ ሚዛናዊ ጸቕጢ እዩ። ኣብ ዕላልና ብብዝሒ ንዝክሮም ሸነኻት ህይወትና ኣየኖት እዮም ምስ እንብል፡ እቶም ክንሓልፎም ዘበድሁና ኣጋጣሚታት እዮም። ኣብ ትምህርቲ’ውን ካብ ቅኑዕ መልስና ‘ክንደይ ተጋግየ፡’ ‘እንታይ ተጋግየ፡’ ብምባል ኢና ንጌጋታትና ኣድህቦ ንህብ። እዚ ኸኣ ካብ ጌጋታትና ብብዝሒ ከም ንመሃር ዘርኢ ባህሪ እዩ። ጌጋና ኣብ ንእረመሉ ግዜ ዝውሰዱ ጥበባት ኣብ ግምት ብምእታው፡ ተመሃሮ ጌጋ ክገብሩ ከይፈርሑ ምዝካር ኣገዳሲ እዩ። ክንቈጻጸሮም ዘይንኽእል ስምዒታት፡ ብፍላይ ፍርሒ፡ ኣብ መዓልታዊ ህይወትና ንኸይንውሰን ገታእቲ እዮም። ኣብ ወጥርን ጻዕርን ዝርከቡ ሰባት ግን ነዚ ኣብ መንገዶም ስለዝረኽብዎ፡ ካብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ እናተላመድዎ ይኸዱ’ሞ፡ ሓያላት ወሰንቲ ይኾኑ። ኣብ ጽንኩር ኵነታት ብስምዒታቶም ከይተሸፈኑ ሚዛናዊ ስጉምቲ ክወስዱ ንርእዮም።

ኣጠቓልል ኣቢልና ኪንዮ’ቲ ሕልሚ ደርሆ ዝመስል ባህግታትና፡ ናብ መሰረትና ተመሊስና ምስ እንሓስብ፡ ጻዕሪ ዘይተሓወሶን ወጥሪ ዘይብሉን ህይወት ኣሰልቻዊ እዩ። ስንጥቕ ዝበለ ጸጋ ዘጣጥሖ ናብራ ነገስታት እንተ ዝህልወና፡ ከም ቡድሃ ረጥሪጥናዮ ትርጉም ህይወት ክንደሊ ናብ ዓለም ምወጻእና እብል። ህይወትና፡ ትርጉማን ርዝነታን ብጻዕሪ ዝዕቀን እንተኾይኑ፡ መን ደኣሉ መሰረትና ገዲፍና ኣቋራጭ ክነብር ከም ዝሓሸ ኣማራጺ ዝሃበና? ውሽጥና ዝኣምኖን ዘኽብሮን ገዲፍና ከም ፓፓጋሎ መልእኽቲ ካልኦት ደኣ ንደግም ከይንህሉ። ፈጣሪ ንኣዳም “ጽዒርካ ብላዕ” ኢሉ ረጊምዎ ዝበሃልሲ፡ ጽዒርካ ምብላዕ ደኣ መርገም ድዩ ምርቓ?

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position;

HME Maintenance Supervisor
Number required – (02)
Type of contract – Indefinite

Major Duties and responsibilities.

- To support the senior maintenance supervisor in the day to day running of the fixed and mobile mining equipment.
- To make strategic decisions in the absence of the maintenance superintendent.
- Mentor and coach, the junior workforce with the view to making internal promotions in the future.
- Ensure a clean, safe, and environmentally friendly workshop and surrounding areas.

General responsibilities:

- Provide guidance and leadership to the HME workshop and field service maintenance department.
- Ensure maintenance works in compliance with norms and standards applicable in Eretria.
- Develop maintenance plans for mine site equipment in case the norms do not exist in Eretria.
- Accomplish tasks with allotted time and in compliance with budget constraints.
- As the supervisor, you will make strategic and sound decisions pertaining to the maintenance systems and strategies, department safety, and department efficiency for the team.
- Provide technical support to the maintenance team.
- Ensure that subordinate colleagues work safely, assist the supervisor to accomplish inspection of work areas and lead daily Toolbox meetings.
- Ensure continued operations of production shifts through execution of the production plan and schedules.
- Inspect assigned work units to ensure schedules and objectives are attained.
- Maintain his/her equipment clean as well as that of the site under his/her responsibility.
- Complete all necessary documents in relation with maintenance management system.
- Promote a safe work environment in compliance with enforced health and safety policies and practices and collaborate to improve them.
- Take all useful actions to avoid deterioration, break or damage of the Company's assets; provide a report to the immediate hierarchy.
- Identify and communicate opportunities to improve preventive and predictive maintenance procedures and methods.
- Prioritizes maintenance system and facility repair needs to minimize production downtime, while assuring safety, quality, and reliability.
- Respond to maintenance emergency conditions with the accurate mixture of skilled technicians to minimize downtime, planning major repairs and installations.
- Establish critical system priority lists, ensure all materials used for work orders are tracked, and balance multiple projects simultaneously to completion.
- Perform other duties as required.

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents

- High school diploma or GED.
- Technical diploma or collage certificate.
- Technical Engineering, General education, Associated education, Business, Industrial, Manufacturing Management or Electrical engineering.

Working Experience – Nature & Length

- 5+ years' experience in large open-pit mining of which 3 years supervisor experience
- Work closely with the HME senior supervisor to develop and communicate relevant KPI's for the maintenance team PPM compliance %, PM over run's, schedule adherence, MTBF and % PMs executed.
- Ability to lead and co-ordinate a multi-disciplinary team.
- Support the implementation of maintenance best practices, methodologies, and technologies for the creation of standard work routine maintenance activities.
- Support the implementation of maintenance best practice methodologies/technologies including LSS processes the creation of standard work routine maintenance activities.

Technical Skills

- Leadership skill in multi-disciplinary environment.
- Analytical skills
- Proficient in reading, writing, and communicating in English.
- Report Writing skills.
- Decision making skills.
- Plan, organize and execution skills.
- Breakdown Monthly/Weekly plans to deliver daily/weekly maintenance targets.
- Valid Driver's License.
- Deliver quality performance (meeting scheduled maintenance forecasts.

Behavioral Skills

- Strong Supervisory skills. Get things done attitude.
- Safety leadership by example.
- Interpersonal skills.
- Ability to work under pressure.
- Ability to work toward strict deadlines.
- Commitment to deliver on agreed targets.
- Results oriented.
- Ability to multitask.
- Demonstrated team building and mentoring skills.

General Information and other requirements:

- Place of Work: Asmara and AMSC Sites
- Type of contract: Indefinite Period
- Salary: As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

- Address: Please mail your applications to;
  Asmara Mining Share Company,
  P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea
- Applicants shall be required to send a copy to:
  Mineral Resources Management
  P.O. Box – 272
  Asmara
- Note to Eritrean applicants:
  Please send a copy of your application to
  Aliens Employment Permit Affairs,
  P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

1ይ ቤት ፍርዲ ዞባ ደቡብ መንደፈራ

ወ/ሮ ምሕረት ኣብርሃም ገብረገርግስ ካብ ዓዋይ ኣደ ኣደይ ወ/ሮ ምልእተ ሰመረ ገብረኪዳን ስለዝዋረፈት፡ ብዕለት 9/12/2016 ብቑ.መ 51/2016 ኣብ ረጀስትራል ቤት-ፍርዲ ዞ/ደ/መንደፈራ ቀሪባ ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዛ ብሀያብ ስለዝሀበትኒ ዝሀበትኒ ሀያብ ይጽደቐለይ ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን20/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣቶ ተስፋይ ገብረሂወት ወልደሚካኤልን ወ/ሮ ሸዊት በርሀ ካሕሳይን፡ ወ/ሮ ትብለጽ በርሀ ካሕሳይ ስለዝዋረፈት፡ እቲ ብዕለት 23/2/2015 ብ.መ.ቑ፡ 1112015 ኣብ ረጀስትራል ቤ/ፍ/ዞ/ደቡብ መንደፈራ ቀሪባ ህያብ ስለዝሃበትና፡ ህያብ ይጽደቐልና ስለዝበሉ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን20/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣቶ ተስፋይ የውሃንስ ወ/ሮ ጺጋ ፍስሃጽን ስም ት/ዕድሜ ወድና ዕርዶም ተስፋይ የውሃንስ ምግቢ ተረፉ፡ ኣብርሃም ተስፋይ የውሃንስ ተባሂሉ ይተኣረመሉ ስለዝበሉ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን7/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣቶ ተስፋይ የውሃንስ ወ/ሮ ጺጋ ፍስሃጽን ስም ት/ዕድሜ ጓልና ዊንታ ተስፋይ የውሃንስ ምግቢ ተረፉ፡ ቤተልሄም ተስፋይ የውሃንስ ተባሂሉ ይተኣረመላ ስለዝበሉ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን7/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ሰዛና ኤፍሬም ሓደሽ፡ ኣቦይ ኣቶ ኤፍሬም ሓደሽ ቅድሚ 22 ዓመት ስለዝጠፍአ ናይ ጥፉእ ውሳኔ ይወሃበኒ ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣሕመዲን መሓመድ ኢብራሂም ምግቢ ተረፉ፡ ሐመዲን መሓመድ ኣማን ኢብራሂም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ቤት ፍርዲ ዞባ ደቡብ ሰንዓፈ

ኣብ መንነ ከሳሲት ወ/ሮ ጉት ገብረያውሃንስ ገብረስላሴ ተኸሳሲ ኣቶ በርሀ ዑቕቡ ናይ ሓዳር ክሲ ቀሪብልካ ስለዘሎ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን18/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ፍለጥ።

ኣብ መንነ ከሳሲት ትርሓስ ሃይሉ ተኸሳሲ ተከሌ ብርሃ ጨፈና ናይ ሓዳር ክሲ ቀሪብልካ ስለዘሎ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን18/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ፍለጥ።

ኣብ መንነ ከሳሲት ጺጋ ተወልደብርሃን ገብረስላሴ ተኸሳሲ ኣበበ ተኸለ ኪዳነ ናይ ሓዳር ክሲ ቀሪብልካ ስለዘሎ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን18/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ፍለጥ።

ትርሓስ ፍትዊ ርእሶም ምግቢ ተረፉ፡ ርሓሶት ፍትዊ ርእሶም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን18/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣዜብ ደስታ ተስፋ፡ ኣደይ ደስታ ኪዳነ ገ/ኣምላኽ ስለዝዋረፈት፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን18/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ሓዳስ ተስፋይ ዘውዴ፡ ሓወይ ኣብርሃ ተስፋይ ዘውደ ስለዝዋረፈ፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ቤት ፍርዲ ዞባ ደቡብ ዓረዛ

ማጆር ህንጻኣብ ተኸለ ምግቢ ተረፉ፡ ማጆር ህንጻ ተኸለ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዋርሳይ ናይዝጊ ዘርኣይ ምግቢ ተረፉ፡ ሳሚኤል ናይዝጊ ዘርኣይ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ለተመድህን ስበሃቱ ለባሰ፡ በዓል ቤተይ ጺጋይ ተወልደመድህን ሓይሉ ስለዝዋረፈ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ 13 ደቂይ ድማ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ዚያዳ ተኸስኣብ ባህታ፡ በዓል ቤተይ ዘርኣብሩኽ መብራህቱ ዳፍላ ስለዝዋረፈ፡ ኣነ ምስ 6 ደቀይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን5/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ሰገን ቃልኣብ ገብረማርያም ፡ ተኸሳሲ በዓል ቤተይ ሳሚኤል ተማሰገን ስዩፉ ን7 ዓመት ደሃይ ስለዘይብሉ ጥፉእ ተባሂሉ ይተኣወጀለይ ስለዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ቤት ፍርዲ ጎልጅ

ኣቶ ዓንደማሳቀል ገብረክርስቶስ በዩን፡ ስም ኣደይ መንጠግበሽ ኣብርሃም ገብረጻድቕ ምግቢ ተረፉ፡ መንጠግበሽ ኣብርሃ ገብረጻድቕ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን6/3/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ምስጋና

ብዕረፍቲ ክቡር ኣቦና ኣቶ በርሀ ተወልደ ገብረኪዳን (ዋና ካቴድራል ስቴሽነሪ) ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እንዳገለጽና፡ ኣብ ግዜ ሕማሙ ኣብ ሆስፒታልን ገዛናን ዝተመላለስኩም ከምኡ'ውን ኣብ ዓዲ ኳዓቲት ዝቓበርኩምና፡ ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ወሽጢን ወጻኢን ብተሌፎን ዘጸናናዕኩምናን ቤተሰብን ፈተውትን ኣዕሩኽን መሳርሕትን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እንዳበልና ምስጋናና ንገልጽ።

በዓልቲ ቤቱ ወ/ሮ ጸሃይነሽ ኣብርሃ ምስ ምሉኣት ስድራቤት።

AZEL PHARMACEUTICAL SH. CO.

ምልክታ ጨረታ ናይ ጸረ-ባልዕ

ኣብ ከረን መጋርሕ ዝርከብ ፋብሪካና ብዙርያ እቲ ህንጻ ካብ ወርሒ ሚያዝያ - 2024 ክሳብ መጋቢት - 2025 ጸረ ባልዕ (Pesticide) መድሃኒት ከቕርቡን ኣብቲ ዝተጠቐሰ ቦታ ድማ ወርሓዊ (Periodic) ምንጻግ ክገብሩን ዝኽእሉ ተጫረትቲ ኣወዳዲሩ ክቖጽር ስለ ዝደለየ፡ ሕጋዊ ፍቓድ ንግዲ ዘለዎም ትካላት ንጨረታ ይዕድም።

ተጫረቲ ከማልእዎ ዝግብኦም ቕጥዕታት

1. ተጫረትቲ ሕጋዊ ፍቓድ ንግዲ ዘለዎም ኮይኖም ናይ 2019 ፍቓድ ንግዲ ዘሐደሱን ግብሪ መንግስቲ ናይ 2022 ከም ዝኸፈሉን ብሰነድ ከረጋግጹ ኣለዎም ።
2. ተጫረትቲ ዘቕርብዎም ሰንዳት ብመቦቆላዊ (original)ን ቕዳሓትን ኮይኖም፡ ኩሎም ሰንዳት ምስ ቀረቡ መበቆላዊ ሰነዳት ተመላሲ ይኾኑ። ቅዳሕ ድማ ኣብ ትካልና ይተርፍ።
3. ተጫራቲ ወኪል ምስ ዝኸውን ናይ ቤት ፍርዲ ሕጋዊ ውክልናን ቅዳሕ ሃገራዊ መንነትን የቕርብ።
4. ተጭራታይ ኩሉ ብቕዓቱ ብሰነዳት የራጋግጽ። ንኣብነት (ኣብ ግዜ ናይ ምቕራብ ብቕዓት፡ ፋይናንስዊ ብቕዓት፡ ሕሉፍ ትመኩሮ ኣገደስቲ መምዘኒታት ስለዝኾኑ ብሰነዳት ኣሰንዩ ምቕራቡም ኣገዳሲ ይኸውን።
5. ተጫራትቲ ዘይምለስ 50.00 ናቕፋ(ሓምሳ ናቕፋ) ብምኽፋል፡ ምልክታ ጨረታ ካብ ዝወጽሉ ጀሚሮም ሰነድ ጨረታ ካብ ቤት ጽሕፈት ኣስመራ ኣዘል ትካል መፍረ መድሃኒት ከወስዱ ይኽእሉ።
6. ተጫረትቲ ኣብ ጨረታ ንምስታፍ 1,000.00 ናቕፋ(ሓደ ሽሕ ናቕፋ) ትሕጃ ጨረታ (Bid security) ብጥረ ገንዘብ ወይ'ውን check የትሕዙ።ኣብ ጨረታ ምስ ዘይዕውቱ ተመላሲ ይኸውን።
7. ተጫራታይ ኣብዚ ጨረታ'ዚ ዕዉት ምስ ዝኸውን 10,000.00 ናቕፋ (ዓሰርተ ሽሕ ናቕፋ) መተግበሪ ጨረታ (performance guaranty) ብCPO ኣስመራ ኣብ ዝርከብ ሕሳብ ትከል መፍረ መድሃኒት ትሕጃ የትሕዝ።
8. ተጫረትቲ ወይ ሕጋውያን ውኪላት ተጫረትቲ ናይ ጨረታ ሰነዳቶም (offers) ብመሰረት ተዳልዩ ዘሎ ናይ ጨረታ ሰነድ መሊኦም ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ 10 ተኸታተልቲ ናይ ስራሕ መዓልታት ኣስመራ ኣብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈትና ጨረተኦም ብማሕተም ኣሰንዮም ብዝተዓሸገ ፖስታ የቕርቡ።
9. ጨረታ ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ብድሕሪ 10 ናይ ስራሕ መዓልቲ ኣስመራ ኣብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ኣዘል ትካል መፍረ መድሃኒት፡ ልኽዕ ሰዓት 9፡00 ቅድሚ ቀትሪ ይኽፈት። ዝኾነ ለውጢ ናይ ግዜ ምስዝግበር ድማ ቅድሚ ጨረታ ምኽፋቱ ኣዘል ንተጫረቲ ብጽሑፍ/ወይ'ውን ብተሌፎን ይሕበር።
10. ዝኾነ ተጫራቲ ተወሳኺ መብርህን ሓበሬታን ምስ ዝደሊ ጨረታ ቅድሚ ምኽፋቱ ዘሎ ግዜ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኣዘል ትካል መፍረ መድሃኒት ኣስመራ ኣብ ታሕቲ ኣብ ዘሎ ኣድራሻ ተጠቂምካ ምውካስ ይከኣል።
11. ኣዘል ትካል መፍረ መድሃኒት ጨረታ ብኽፊል ወይ'ውን ብምሉእ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ኣድራሻና፡
ኣዘል ትካል መፍረ መድሃኒት ኣስመራ

P.O.Box 89

Tel. + 291 1 401994/400234

ኣስመራ ቤት ጽሕፈት ኣዘል

P.O.Box 6799

Tel + 291 1 120028 -120029

ምልክታ ጨረታ

መ/ሓበሬታን ገላንሰን ሚኒ/ምክልኻል ንጋንታ ክሉብ ደንደን ንዓመት 2024 ኣውዳዲሩ ክምግብ ስለዝደለየ ዘድሊ ሕጋውያን ተጫረትቲ ይዕድም፡

1. ጨረታ ንኩሎም ሕጋውያን ኣቕረብቲ ክፉት ኢዩ።
2. ተጫረትቲ ቅዳሕ ናይ 2019/2020 ዓ/ም ዝተሓደሰ ፍቓድ ዋኒን ናይ 2022 ግብሪ መንግስቲ ከም ዝኸፈሉን (ክሊራንስ) የቕርቡ፡
3.ተጫረቲ ዝርዝር ሓበሬታ ናይ ጨረታ ሰድ ዘይምለስ 50.00 ናቕፋ ከፊሎም ካብ ቤ/ጽ PX ካምፖግሎ ጎደና ድብድብ ዚፐ 178 ቁ.ገዛ 07 ክወስዱ ይኽእሉ። ቁ.ተሌፎን 187616/209033
4. ምሉእ ሰድ ብዕሹግ ደብዳቤ ብምቕራብ ፡ ጨረታ ዕለት 28/02/2024 ሰዓት 09:30 ቅ.ቀ ተጨረቲ ኣብ ዘለውዎ ኣብ ቤ/ጽ px ካምፖግሎ ጎደና ድብድብ ዚፐ 178 ቁ.ገዛ 07 ብግልጺ ይኽፈት።
5.መኽበሪ ጨረታ cpo 50,000.00 ናቕፋ ይቕርብ።
6. ሚኒ/ምክልኻል ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ ንምሉኡ ወይ ከፊል ጨረታ ንምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ሚኒ/ምክልኻል መ/ሓበሬታን ገላንሰን
ቴሌ 08373084/209033

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

ASMARA MINING SHARE COMPANY

VACANCY ANNOUNCEMENT

ASMARA MINING SHARE COMPANY
Abo Street, No. 178, House No. 16
Gejeret, P.O. Box 10688
Tel. ++291-1-153986
Asmara, Eritrea

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position;

Mine Paramedic
Number required – (01)
Type of contract – definite (2 years)

Major Duties and responsibilities.

- To contribute to organizational effectiveness, securing the optimal health & safety of the workforce by delivering First Aid/Pre-Hospital Care for site including the development, delivery & review of systems, training and provision of advice pertaining to area of specialization.
- To provide basic and advanced life support treatment, care and evaluation of sick and injured on scene, stabilize condition for safe transport to a medical facility.
- The Paramedic will be a dedicated member of the emergency response teams delivering fast, quality care during medical emergencies, accidents, fires, natural disasters and other crisis scenarios. Have a big hands-on medical experience in high energy on-call environments. Skilled in assessment and vehicle operation.

Health and Safety Management

- Develop and review strategies, annual goals and plans for a new clinic facility and Occupational Health programs. These strategies and goals will be in line with the overall HS program
- Identifies, intervenes, and stabilizes the ill or injured during interfacility and intrafacility transport under the direction and in collaboration with the transport physician and/or Registered Nurse
- Operate ambulances in accordance with company driving policies
- Act in a manner that align and enhance the values, safety culture and performance of AMSC with the purpose of creating enduring value beyond mining

Planning and Analysis

- Plan and provide high standards of patient care in both the emergent and non-emergent settings
- Formulate plan of care under direct supervision of Health, Safety & Training Superintendent. Update or modify plan of care as needed
- Involve appropriate personal in evaluation process
- Assist in formulating nursing diagnosis based on patient needs

Module Development

- Develop and implement Pre-Hospital care training and development programs for Emergency Response Team
- Assist with the development of voluntary mine rescue & site personnel by actively devising, preparing, coordinating, monitoring and reviewing the delivery of First Aid training and other emergency Response capabilities

Execution

- Provide timely patient service, life support, and ambulatory care to extremely ill and injured patients for a remote mine site
- Employ basic and advanced abilities and techniques for various medical emergencies.
- Consistently instituted best practices and appropriate emergency therapy needed to save lives.
- Place intra-vascular and intra-osseous lines; esophageal obturator airways, endotracheal intubations, and defibrillations.
- In the absence of other qualified personnel, controls the emergency scene, including parking the vehicle in such a way as to minimize further danger in the roadway controlling the actions of bystanders
- Rapidly performed basic and advanced patient assessments to determine patient/victim condition and take immediate medical action.
- Administer infusions, medications, and intubation.
- Create a patient care report, documenting the medical care given to the patient at the scene and enroute to the hospital
- Respond to emergent and non-emergent calls for emergency medical assistance, ranging from bandaging a wound to life-saving cardiopulmonary resuscitation (CPR)
- Use backboards and restraints to immobilize patients and secure them in the ambulance for transport

Evaluation and Maintenance

- Maintain the general condition of the clinic, keep it clean and stocked for optimal call response
- Maintain vehicles and stations in a clean and presentable manner at all times
- Maintain strict confidentiality of patient information, department operations, and proprietary information obtained
- during the course of employment

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents

- Relevant degree such as Associate and High School Degree in Associates or Technical Emergency Medical Services
- Must have valid and current Paramedic Certification
- EMT I-Basic certification & EMT-paramedic certification approved by the Commission on Accreditation of Allied Health
- Licenses or certifications in CPR, ACLS, BLS, AHA, WA, PALS, PEPP, PHTLS will be preferred in addition to instructor status of any certification courses
- Possess a current and valid manual driver's license

Working Experience – Nature & Length

- At least 5 years' experience in Occupational Health in the mining, industrial manufacturing or oil and gas industry
- Physical ability to perform all tasks required in the performance of typical Paramedic duties including but not limited to bending/stooping, pushing, pulling, lifting at established weight requirements, climbing, working at heights, (satisfactorily meet company physical assessments/tests)
- Current American Heart Association CPR for the Healthcare Provider & PHTLS cards
- Technical knowledge of international, government safety and industrial hygiene regulations
- Experience in the delivery of First Aid Training

Technical Skills

- Patient Assessment – Medical
- CPR-BLS for "Healthcare Provider" credential
- Long Bone & Joint Immobilization
- Spinal Immobilization Seated Patient
- Bleeding Control Shock Management
- Pediatric Intraosseous Infusion
- Cardiac Arrest Management
- Quickly, efficiently, and calmly responds to emergent and critical situations
- Provide reassurance, education and emotional support to patients (and their family when assessable)
- Ability to work a flexible schedule including 24 hour shifts, overtime, and an on-call rotation
- Proficient with Microsoft Suite, including Word, Excel, PowerPoint and Outlook
- Excellent communication and presentation skills, both written and verbal
- Dependable and self-motivated while working in a frequently changing environment
- Airway management
- Stabilization of injuries
- Emergency vehicle operation and upkeep
- Patient assessments & Body substance isolation
- Strong planning, organizing and prioritizing skills.
- Strong leadership and management skills.
- Sound decision making skills
- Plan, organize, execution skills and attention to detail
- Computer Literacy (MS Office – Intermediate, Excel)

Behavioral Skills

- Approachable | Assertive | Customer Focused | Goal Oriented | Influential | Initiative | Leadership | Pro-Active | Reliable | Results Driven

General Information and other requirements:

* Place of Work: Asmara and ASMC Sites
* Type of contract: definite Period (2 years)
* Salary: As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

8Address: Please mail your applications to;
Asmara Mining Share Company,
P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea

*Applicants shall be required to send a copy to:
Mineral Resources Management
P.O. Box – 272
Asmara

* Note to Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to
Aliens Employment Permit Affairs,
P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ስፖርት

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ መሪሕነት ጨቢጣ

ትማሊ ኣብ ዝተኻየደ ሻዱሻይ መድረኽ ዙር ርዋንዳ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ካብ መወዳደርታ ጸቢላ ብምጋል ኣብ ቀድሚት ተሰሪዓ።

ኣብዚ ተረርቲ ዓቐብ ዝበርን ኣብ ጫፍ እምባ ኪጋሊ ዝተዛዘመን መድረኽ፡ ኣባል ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ናህም ዘርኣይ ነቲ ውድድር ካብ ዝዓወተሉ እንግሊዛዊ ጆሴፍ ብላክሞር 5 ካልኢት ጥራይ ድሒሩ - 4ይ ተርታ ክሕዝ ከሎ፡ ኣባል ጀርመናዊት ክለብ ባይክ ኤይድ ዳዊት የማነ - 40 ካልኢት ደንጒዩ 6ይ፡ ኣባል ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣሉምፒካዊ መርሃዊ ቀዱስ 53 ካልኢት ድሒሩ - ማብል 11 ወጺኡ።

ብዘይካዚ፡ ሰለስተ ናይ ክብሪ ማልያታት ወሲኑ ናብዚ ሓያል መድረኽ ዝኣተወ ናይ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣኽሊሉ ኣረፋይኔ - 57 ካልኢት ደንጒዩ ማብል - 13 ተርታ ከም ዝሓዘ ክፍለጥ ተኻኢሉ ኣሎ።

ተቐዳደምቲ ኣብ ሞዝዝ ተበጊሶም ኣብ ሞንት ኪጋሊ ዝወደኣን 93.3 ኪሎሜተር ዝሸፈነን መድረኽ፡ ኣብ ሰዓት 42.1 ኪሎሜተር እናተጓዓዙ እዮም ወዲኦሞ።

ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣብዚ መድረኽ ተቐዳደምታ ብሉጽ ግዜ ከመዝግቡ ብምኽኣሎም፡ ብወሃሊል ሰዓት ኣብ ቀዳማይ ደረጃ ተሰሪዓ ብኽብሪ ኣብ ፖድየም ደይባ። ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ፡ ኣብ ዝሓለፉ መድረኻት ተጸፊፋ ንዝበረ ናይ ኣሰታት 5 ደቓይቕ ፍልልይ ቅሕውያ እያ ሓሙሽተ ደረጃታት ብምሕኻር ኣብ ቀድሚት ክትሰርዕ በቒዓ ዘላ።

ናይ እስራኤል ክለብ ዝሾት እስራኤል ፕሪምየ ቴክ ካብ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ 2 ደቒቕን 7 ካልኢትን ድሒራ፡ ኣብ 2ይ ደረጃ ክትሰርዕ እንከላ፡ ኢጣልያዊት ፖሊቲ ኮሜታ ብ2 ደቒቕን 40 ካልኢትን ፍልልይ - ኣብ ሳልሳይ ተርታ ተቐሚጣ ኣላ።

ኣብዚ ናይ ትማሊ መድረኽ ብዝርኣዮ ብሉጽ ጸወታን ብዝመዝገቦ ወጽኢትን - ኣባል ባይክ ኤይድ ዳዊት የማነ፡ ማልያ ብሉጽ ኣፍሪቃዊ ተቐዳዳማይ ክለብስ እንከሎ፡ ናይ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ኣኽሊሉ ኣረፋይኔ - ንብሉጽ መንእሰይ ተቐዳዳማይን ብሉጽ ኣፍሪቃዊ መንእሰይን ዝወሃባ ማልያታት ዓቂበወን ደርከቡ።

ኣኽሊሉ ኣብዚ ናይ መድረኽ መድረኽ፡ ነቲ 29 ካልኢት ጥራይ ድሒሩ ዝሰዓቦ ዝበረ ቤልጀማዊ ተቐዳዳማይ ክለብ ሎቶ ኤማን ኮማል፡ ናይ ኣሰታት 8 ደቓይቕ ፍልልይ ኣጸፊፉሉ ብምኽታው፡ ማልያ ብሉጽ መንእሰይ ተቐዳዳማይ ምውሳዱ - ዳርጋ ርጉጽ ገይርዎ ደርከቡ። ኣባል ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ያፌት ምሉጌታ ከኣ፡ ኣብዚ ምድብ ኣብ 3ይ ደረጃ እዩ ተሰሪዑ ዘሎ።

ብጫ ማልያ ንውሳድ ኣብ ዝገበር ዘሎ ቅልስ ዳዊት የማነ 5 ደረጃታት ብምድያብ ካብ ቀዳማይ ዘሎ ጆሴፍ ብላክሞር - 2 ደቒቕን 21 ካልኢትን ድሒሩ፡ ኣብ ማብል 10ይ ተርታ ክሰርዕ እንከሎ፡ ኣኽሊሉ ከኣ ብ2 ደቒቕን 27 ካልኢትን ፍልልይ - ማብል 11 ደረጃ ተቐሚጡ ደርከቡ።

ኣብዚ ናይ ትማሊ ውድድር፡ ኤርትራውያን ተቐዳደምቲ ኣርባዕተ ግዜ ኣብ ምድረኽ ምድያቦም፡ ካብ ብዙሓት ወገናት ናእዳ ረኺቦም ኣለው።

ኣባል ክለብ ባይክ ኤይድ የኦል ሃብተኣብ ኣብ ናይ ትማሊ ናይ ውልቂ ናይ ግዜ ውድድር - ብቴክኒካዊ ጸገም ካብቲ ዝገበሮ ግዜ ደንጒዩ ብምኽታው፡ ካብዚ ውድድር ክእለ ተገዲዱ ኣሎ። እቲ ተቐዳዳማይ ኣቐዲሙ ክልተ ማልያታት ሓዙ ምንባሩ ኣይርስዕን።

ዙር ርዋንዳ ሎሚ 158 ኪሎሜተር ብዝሸፍን ሻውዓይ መድረኽ ድሕሪ ምቕጻሉ፡ ጽባሕ ሰንበት ኣብ ከተማ ኪጋሊ ብዝካየድ ናይ 73.3 ኪሎሜተር ሻሙናይ መድረኽ ክዛዘም እዩ።

ግጥማት ሱፐር ዲቪዥን ‘ኤ’ ቀጺሉ

“መቕጻዕቲ ተጻወትቲ ሃሰያ ኣለዎ” ዓላሚ ደንደን

ራብዓይ ሰሙን ግጥማት ሱፐር ዲቪዥን ‘ኤ’ ከነሶ እግሪ ዞባ ማእከል ብቐደሚ ትማሊ ሓሙስ ኣብ ዝቐጸለሉ፡ ደንደን፡ ሰገነን ማይተመናይን ተዓዊተን።

ፈለማ ኣርባዕተ ነጥቢ ዝበሮ ማይተመናይ ምሽታ ዛጊት ነጥቢ ዘየጥለለት ኣዱሊስ ገጢሙ። ማይተመናይ ከኣ፡ ድሕሪ ዕረፍቲ ካብ ሚናስ ሙሴ ብዘቖጸረታ እንኮ ሸቶ 1-0 ተዓዊታ። ኣብላ ሚሮን ሰለሙን ብሉጽ ተጻዋታይ ናይዛ ግጥም ክጸዋዕ እንከሎ፡ ነጥባ ከኣ - ናብ ሸውዓተ ክብ ኣቢሉ።

ጸወታ ኩብኒያ ሰምበልን ኩብኒያ ሰገነን ድሒሩ ዝተኻየደ ነይሩ። ሰገነ ኣብ ካልኣይ እብረ፡ ካብ ዓወት ተኸልኪለን ናህም ሃብቶምን ብዝመዝገብወን ሸቶታት - ብናይ 2-0 ዓወት ናይ ፈለማ ሰለስት ነጥቢ ኣኪባ። ዓወት፡ ናይዛ ግጥም ብሉጽ ተጻዋታይ ተጸዊዑ።

ካብ ሰለስተ ግጥማት ሸውዓተ ነጥቢ ኣዋህሊላ ዘላ ደንደን ኣንጻር እታ ነጥቢ ዘይብላ ጉዞጥንዳ ዘካየደታ ጸወታ ሳልሰይቲ ግጥም ናይታ ዕለት ነይሩ፡ ብዘመሳሰሊ ኣብ ቀዳማይ እብረ ሸቶ ዘይተረኣየላ እዛ ጸወታ፡ ድሕሪ ዕረፍቲ - ደንደን ክልተ ሸቶታት ካብ ቢንያም ግርማይ፡ ሓንቲ ከኣ ካብ ኦማር መርሃዊ ኣመዝጊባ 3-0 ተዓዊታ። ቢንያም ደሚ ብሉጽ ተጻዋታይ ተሰምዩ።

እዛ ጸወታ፡ ሓርፋፍን ምስ ደያኑ ምምልላስ ዝበዝሖን ብምንባራ፡ መሳጥየታ ክጉድል ተረኺቡ እዩ፡ ተጻወትቲ’ውን ግዳይ ብጫን ቀይሕን ካርድታት ኮይኖም። ተጻወትቲ ደንደን ብዘርኣይዎ ዘይስፖርታዊ ስነምግባር፡ ቅድሚ ዕረፍቲ ኣጥቃዒያ ሰም መድሕን ብቐይሕ ተባሪሩ እዩ። ጋንታኡ ግን፡ ብ10 ተጻወትቲ ካብ ምዕዋት ኣይተዓንቀፈትን።

ድሕሪ ጸወታ፡ ኣሰልጣኒ ደንደን ሳምኤን ሃብተማርያም ብዛዕባ ጸወታ ኣመልኪቱ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ “ብኸይሎ ተጻወትቲ ብጨሕ ተዓዊትና ብምውጻእና ሕጉስ እየ። ተጻወትትና ንውሳኔ ዳኛ ብዘይ ምቕባሎም ንጋንታና ኣዝዩ ሃሰያ ኣለዎ። ኣብዚ ጉዳይ ምስ ተጻወትትና ግቡእ ስራሕ ደጸበየና ኣሎ” ኢሉ።

ደንደን ዝሓለፈ ዓመት ኣብ መዛዘሚ ጸወታ ናይዚ ውድድር፡ ኣባል ሃገራዊት ጋንታ ዝኾነ ሓለዊ ልዳታ ክብሮም ሰለሙን ብስራ ዘርኣዮ ዘይስፖርታዊ ጠባይ ንሓደ ዓመት ከም ዝተቐጽዓ ይዝከር። እዚ ከኣ ንገዛእ ርእሱን ንጋንታኡን ሃሰያ እዩ። ሕጂ’ውን ተጻወትቲ እዛ ጋንታ ካብኡ ክመሃሩ ብዘይምኽኣሎም ኣገራሚ ከይከውን ኣይተረፈን።

እዚ ናይ ስታድዩም ኣስመራ ውድድር፡ ጽባሕ ሰንበት ኣልታሕረር ምስ ጉዳይፍ፡ ኣስመራ-ብራ ምስ ቀይሕ ባሕሪ ብዝካየዱ ግጥማት ክቕጽል ምዃኑ፡ ህዝባዊት ርክብ እቲ ፈደረሽን ኣፍሊጡ።

በሊንግሃም ናብ ልምምድ . . .

ኣብ ዓንኬር-ዓንኬራቶኡ መጉዳእቲ ኣጋጢምዎ ዘሎ ጁድ በሊንግሃም፡ ትሰፋው ምዕባለ የርኢ ከምዘሎን ናብ ምሉእ ልምምድ ክምለስ ከምእተቓረበን ተገሊጹ።

እዚ ኣኽፋፊሊ ሪያል ማድሪድ፡ ዝሓለፈ 10 ለካቲት ንጂሮና 4-0 ኣብ ዝሰዓረሉ ጸወታ እዩ - ብሰሪ መጉዳእቲ ድሕሪ ዕረፍቲ ተቐይሩ ክወጽእ ተቐሲቡ። በዚ ከኣ፡ እዚ ኣብ’ታ ጸወታ ክልተ ሸቶታት ዘቖጸረ እንግሊዛዊ፡ ኣብ ዝሰዓባ ክልተ ግጥማት - ኣንጻር ኣርቢ ሌፕዚግ ኣብ ሻምፕዮንስ ሊግ፡ ኣንጻር ራዮ ቫሌካኖ ኣብ ላ’ሊጋ ክጻወት ኣይከኣለን።

ብመሰረት ጋዜጣ ማርካ፡ በሊንግሃም ኣብዚ እዋን ንጋንታኡ እፎይታ ዝሃበ ኣወንታዊ ምምሕያሽ የርኢ ኣሎ፣ ናብ ምሉእ ልምምድ ክምለስ ናይ ግዜ ሕቶ እዩ። ዝመጽእ 2 መጋቢት ናብ ስሩዕ ጸወታ ክምለስ ትጽቢት ዝግበረሉ በሊንግሃም፡ ኣብታ ዕለት ኣንጻር ቫለንሽያ ክሰለፍ ትጽቢት ይግበር። እዚ ማለት - ህላወኡ እንተደኣ ኣረጋጊጹ ዝመጽእ 6 መጋቢት ኣብ ሜዳኦም ንኣርቢ ሌፕዚግ ዓዲሞም ኣብ ዘካይድዋ ጸወታ ካልኣይ እግሪ ሻምፕዮንስ ሊግ፡ ኣብርክቶኡ ክሕወስ ክኽእል እዩ። ማድሪድ፡ ኣብ ቀዳማይ እግሪ ናብ ጀርመን ተጓዒዙ ንብታ በሊንግሃም ክሽፍን ብዝኣተወ ብራሂም ዲያዝ ብዘቖጸረታ እንኮ ሸቶ 1-0 ተዓዊታ ነይራ።

16 ሸቶታት ብምቁጻር ዝለዓለ ኣመዝጋቢ ሸቶ ላ’ሊጋ ዘሎ በሊንግሃም፡ ካብ ወሰንቲ ተጻወትቲ ማድሪድ ምዃኑ ይፍለጥ። እዚ ወዲ 20 ዓመት ተጻዋታይ፡ ዛጊት ኣብ ዝተፈላለዩ 29 ግጥማት ናይ’ዛ ናብ ማድሪድ ዝተጸምበረላ ቀዳመይቲ ዓመተ-ስፖርት፡ 20 ሸቶታት ኣመዝጊቡ ደርኩቡ፣ ዛጊት ዝለዓለ ኣመዝጋቢ ሸቶ ማድሪድ ናይ’ዛ ወቅቲ ድማ ይስርዕ።

ዕጫ ዩሩፓ ሊግ ወዲቑ

ግጥማት ዩሩፓ ሊግ፡ ትማሊ ኣብ ሰዓታት ድሕሪ ቀትሪ - ዕጫ ናይ ኣውዳቕካ ምሕላፍ ዙር 16 ኣውዲቑ።

እዚ ኣብ ኤውሮጳ ብዕብዩቱ ድሕሪ ሻምፕዮንስ ሊግ ዝስርዕ ውድድር፡ ኣብዝን ዝሓለፉ ክልተ ሰሙናት (ወትሩ ሓሙስ እዩ ዝካየድ) ናይ ክልተ እግሪ ግጥማት - ፕለይ-ኦፍ ክካየድ ቀንዩ። እዚ ናይ ክልተ እግሪ ግጥም፡ እተን ካብ ሻምፕዮንስ ሊግ ሳልሳይ ደረጃ ሒዘን ዝተገለፉ ሸሞንተ ጋንታታት፡ ኣንጻር እተን ኣብ ዩሩፓ ሊግ ካልኣይቲ ኮይነን ዝወደኣ ሸሞንተ ክለባት ዘካየድኦ ነይሩ። ብቐደሚ ትማሊ ሓሙስ ከኣ፡ ብድምር ወጽኢት ክልተ እግሪ ሸሞንተ ጋንታታት ምሕላፈን ክፍለጣ በቒዐን።

በዚ ድማ ትማሊ ዓርቢ እተን ኣብ ዩሩፓ ሊግ ቀዳመይቲ ኮይነን ብምሕላፍ ኣዕሪፈን ዝጸንሓ ሸሞንተ ክለባት፡ ኣንጻር መን ይጋጠማ ንምፍላጥ እዩ ዕጫ ወዲቑ። በዚ መሰረት፡ ቀዳመይቲ ኮይና ሓሊፋ ዝጸንሐት ሊቨርፑል፡ ኣንጻር ስፓርታ ፕራግ ክትጻወት ዕጫ በጺሕዋ ኣሎ። ካብ ሻምፕዮንስ ሊግ ሳልሰይቲ ኮይና ዝተገለፈት ኤሲ ሚላን ከኣ፡ ኣብ ዙር 16 ኣንጻር ስላቪያ ፕራግ ክትጋጠም እያ።

ብዘይካዚ፡ ሮማ ምስ ብራይተን፡ ማርሴ ምስ ቪያሪያል፡ በየርን ምስ ሬንጀርስ፡ ፍራይቡርግ ምስ ዌስት ሃም፡ ስፖርቲንግ ሊዝበን ምስ ኣታላንታ በጺሕወን ኣሎ። ኣዘርባጃናዊት ክለብ ቃራባግ ከኣ፡ ንመራሒት ቡንደስሊጋ ዘላ ባየር ለቨርኩሰን ኣብ ቀዳማይ እግሪ ናብ ሃገራ ክትዕድማ እያ።

ቀዳማይ እግሪ እዚ ውድድር፡ ሸውዓተ ግጥማት ሓሙስ 7 መጋቢት እዩ ክካየድ። ስፖርቲንግ ሊዝበን ንኣታላንታ እትዕድመሉ ሻሙናይቲ ጸወታ ግን፡ ሰሉስ 5 መጋቢት ክትካየድ እያ። እዛ ጸወታ ኣቐዲማ እትካየደሉ ምኽንያት፡ ኣብ ተመሳሳሊ ዕለት (7 መጋቢት) ኣብታ በንፊካን ስፖርቲንግ ዝርከባ ከተማ ሊዝበን፡ በንፊካ ንሬንጀርስ ክትዕድማ ብምዃና እዩ። ካልኣይ እግሪ ድማ፡ ድሕሪ ሰሙን 14 መጋቢት ክሰላሰል መደብ ተሰሪዑ ኣሎ።

ሆይሉንድ መጉዳእቲ ኣጋጢምዎ

ተጻዋታይ ማን ዩናይትድ ራስሙስ ሆይሉንድ፡ ናይ ጭዋዳ መጉዳእቲ ከምዘጋጠሞ ጋንታኡ ትማሊ ኣፍሊጣ።

እዚ ብዘበምታ ናብ ብቕዓት ይምለስ ከምዘሎ ዝገለጸ ኣጥቃዓይ፡ ሰሪዚ ጸገም ካብ ክልተ ክሳብ ሰለስተ ሰሙናት ካብ ጸወታ ክእለ ከምዝግደድ ይግመት። በዚ ከኣ፡ ምስ’ዛ ናይ ሎሚ ኣንጻር ፋልሃም ዘካይደዋ ጸወታ ደማሪካ - ኣርባዕተ ግጥማት ክኸስር ይኽእል እዩ።

ዩናይትድ፡ ድሕሪ እዛ ናይ ሎሚ ጸወታ፡ ረቡዕ ምሸት ኣብ ሓሙሻይ ዙርያ ኤፍ.ኤ ካፕ ኣንጻር ኖቲንግሃም እያ ክትገጥም። እዛ ጋንታ፡ ዋላ’ኳ ዝበን ክልተ ግጥማት ብዘይ’ዚ ተጻዋታይ ክትገምት ከምእትኽእል ዝገለጸ እንተኾነ፡ 3 መጋቢት ኣንጻር ማን ሲቲ ኣብ እትካየዶ ናይ ደርቢ ጸወታ ግን፡ ህላወ’ዚ ኣጥቃዓይ ዝያዳ ከምዝገድሳ ይሕበር።

ኣብ’ዛ ወቕቲ ናብዛ ጋንታ ዝተጸምበረ ራስሙስ፡ ክሳብ መወዳእታ ወርሒ ታሕሳስ ናይ ሊግ ሸቶ ከየመዝገበ ብምጉዓዙ፡ ክሳብ ኣብ ሊግ ዝበቕዕ ኣጥቃዓይ ኣይኮነን ተባሂሉ ነይሩ። ይኹን እምበር፡ ኣብታ ንኣስቶን ቪላ 3-2 ዝሰዓረላ - ናይ 26 ታሕሳስ 2023 ናይ ሊግ ጸወታ ፋልመይቲ ሸቶ ድሕሪ ምቑጻሩ፡ ኣብ ዝሰዓባ ዝተሰለፈን ሽዱሽተ ናይ ሊግ ግጥማት ሸቶ ካብ ምቑጻር ኣይበኸረን።

በዚ እምበኣር፡ ኣብታ ንሉቶን 2-1 ዝሰዓረላ ሻዱሸይቲ ጸወታኡ፡ “ኣብ ታሪኽ ፕሪመር ሊግ እቲ ዝኣሰ ተጻዋታይ ኣብ ተኸታተልቲ ሽዱሽተ ግጥማት ሸቶ ዘመዝገበ” ተባሂሉ ኣብ ማብል 21 ዓመትን 41 መዓልታትን ክበረ-ወሰን ክሕዝ በቒዑ። ኣቐዲሙ’ውን እቲ ዝኣሰ ናይ’ዛ ጋንታ ኣብ ተኸታታልቲ ክልተ ግጥማት ሸቶ ዘመዝገበን ዕድል ዝፈጠረን’ውን ብምዃኑ ክርስቲያኖ ሮናልዶ ኣብ 2007 ንዝሰርሖ ክብረ-ወሰን ሰቢርዎ እዩ።

እንተኾነ እዚ ጽልዋኡ እናዓበየ ዝመጽእ ዘሎ ደንማርካዊ፡ ኣብዚ ወሳኒ ግዜ ዛ ናብ ኮታ ሻምፕዮንስ ሊግ ንምእታው እትቃለስ ዘላ ክለቡ ይፍለያ ብምህላዉ፡ ኣሰካፊ ጸፍዒት ምዃኑ ይግለጽ። ሓንቲ ካብተን ብመጉዳእቲ ተጻወትቲ ዝሳቐያ ዘለዋ ክለባት ዝኾነት ማን ዩናይትድ፡ ኣቐዲማ ንሉክ ሻው ንዝሒሕ ግዜ (ነዛ ዓመተ-ስፖርት እውን ይመስል) ምኽሳራ ኣፍሊጣ እያ። ማርቲያል፡ ማውንት፡ ዋን-ቢሳካ፡ ማርሻልን ማላሺያን፡ ኣቐዲሞም ናብ ናይ ተሃድሶ መድረኽ ዘምርሑ እዮም።

መደብ ጸወታ

ሎሚ

ፕሪመር ሊግ

ኣስቶን ቪላ - ኖቲንግሃም 6:00 ድ.ቀ

ብራይተን - ኤቨርተን 6:00 ድ.ቀ

ክሪስታል ፓላስ - በርንሊይ 6:00 ድ.ቀ

ማን ዩናይትድ - ፋልሃም 6:00 ድ.ቀ

ቦርንማውዝ - ማን ሲቲ 8:30 ምሸት

ኣርሰናል - ኒውካስል 11:00 ምሸት

ላ’ሊጋ

ባርሴሎና - ገታፈ 6:15 ድ.ቀ

ኣልመሪያ - ኣትሌቲኮ ማድሪድ 11:00 ምሸት

ቡንደስሊጋ

ባየር ሙኒክ - ኣርቢ ሌፕዚግ 8:30 ምሸት

ዜና ወጻኢ

ሸዊት ተኽለ

ምዕራባዊ ገማግም - ላዕለዋይ ኣዛዚ ‘ጀኒን ብርጌድስ’ ተቐቲሉ

ላዕለዋይ ኣዛዚ ፍልስጤማዊ ዕጡቕ ጕጅለ ‘ጀኒን ብርጌድስ’ ያሰር ሃሱን ኣብ ምዕራባዊ ገማግም ኣብ ዝርከብ መዓስከር ስደተኛታት ጀኒን ብደብዳብ ነፈርቲ ከም ዝተቐትለ መንግስቲ እስራኤል ሓቢሩ።

በቲ መጥቃዕቲ ካልኦት 15 ሰባት እውን ከም ዝቘሰሉ ናይ ዓዲ ማሕበር ገሊጹ።

ሚኒስትሪ ምክልኻል እስራኤል፡ እቲ መጥቃዕቲ ብመሰረቱ - ነቲ ኣብ ዝሓለፈ ሓደት ሰሙናት ሓያሎ መጥቃዕትታት ዝፈጸመ ያሰር ሃሱን ዒላማ ዝነበረ ምንባሩ ገሊጹ።

እስራኤል፡ እቲ ወተሃደራዊ ኣዛዚ ንካልእ ተወሳኺ መጥቃዕቲ ብመኪና ኣብ ዝንቀሳቐሰሉ ዝነበረ እዋን፡ ነቲ ናይ ነፈርቲ ደብዳብ ከም ዝተኸየደቶ ኢያ እተመልክት።

እስራኤል፡ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ጥቅምቲ ‘ኣንጻር ሓማስ ሕነ ንምፍዳይ’ ኢላ እትገልጾ - ኣብ ቓና ወተሃደራዊ ስርሒት ካብ ትጅምር ንደሓር፡ ኣብ ምዕራባዊ ገማግም ኣብ መንጎ ፍልስጤማውያንን እስራኤላውያንን ዝጸንሐ ግጭት መመሊሱ ይብኣስ ከም ዘሎ እዩ ዝሕበር።

ሀ/ሪ ቻይናን ደ.ሪ.ኮንጎን ዝምድናኦን የሐይላ

ፕረዚደንት ሀ/ሪ ቻይና ሺ ዢ ፒንግ፡ ሃገሩ ምስ ደሞክራሲያዊት ረፓብሊክ ኮንጎ ዘለዋ ስትራተጂያዊ ምሕዝነት ንምሕያል ከም እትሰርሕ ሓቢሩ።

ፕረዚደንት ሺ ዝኢ ዝገለጹ መበል 60 ዓመት ምምስራት ዲፕሎማስያዊ ርክብ ቻይናን ኮንጎን ምኽንያት ብምግባር - ምስ ፕረዚደንት ደ.ሪ ኮንጎ ደኒስ ሳሶው ንገየሶ ናይ የዋና መልእኽቲ ኣብ ዝተለዋወጥሉ እዩ።

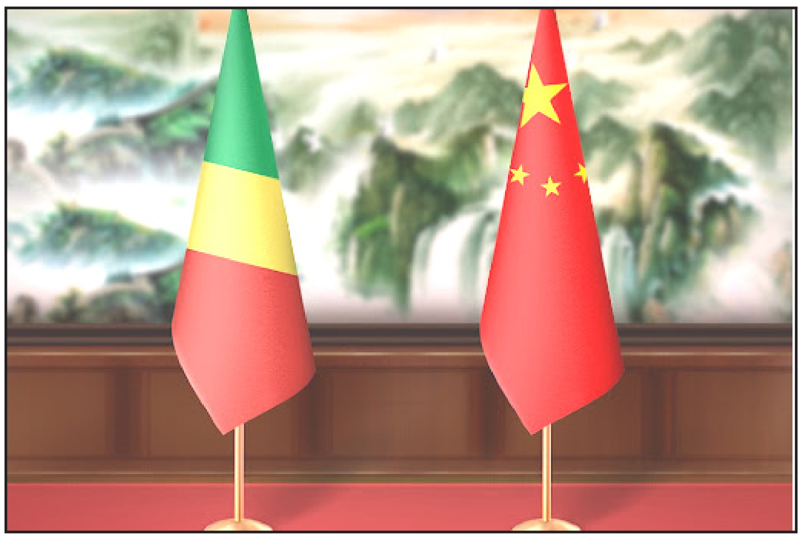

ኣብዚ ዝሓለፈ 60 ዓመታት፡ ዋላኳ ኣብ ኣህጉራዊ ኩነታት ለውጢ እንተመጽአ፡ ክልቲአን ሃገራት ግና ብቐጻሊ ኣብ ምትሕብባርን ሓድሕዳዊ ምዕባለን እየን ጸኒሐን ክብል ፕረዚደንት ሺ ገሊጹ።

ፕረዚደንት ሺ ወሲኹ፡ ንምድልዳል ክልተኣዊ ዝምድናታት ልዑል ዋጋ ከም ዝሃብዎ፡ ኣብ መንጎ ክልቲአን ሃገራት ዘሎ ኩሉመዳያዊ ስትራተጂያዊ ምትሕብባርን ሽርክነትን ንምሕያል ክሰርሕ ድሉው ምዃኑን ገሊጹ።

ፕረዚደንት ሳሶው ብወገኑ፡ ኣብ ውሽጢ’ዚ 60 ዓመታት ዲፕሎማስያዊ ዝምድና ክልቲአን ሃገራት - ንሓባራዊ ባህጊ ሰላም፡ ፍትሕን ብልጽግናን ዝድግፍ ምዃኑ ገሊጹ።

ኣብ ሓድሕዳዊ ምትእምማን ዝተሰረተ ዝምድና ክልቲአን ሃገራት ፍረ ከም ዝፈረየ ብምምልካት ድማ፡ ሃገሩ ምስ ቻይና ዘለዋ ምሕዝነት ዝያዳ ንኸደልድል ዘለዋ ድልውነት ኣረጋጊጹ።

ሩስያ፡ ምስ ብሪጣንያ ዝጸንሓ ስምምዕ ምግፋፍ ዓሳ ሰሪዛ

መንግስቲ ሩስያ፡ ሃገሩ ካብ’ቲ ምስ ብሪጣንያ ዝጸንሓ - ናይ ዓሰርተታት ዓመታት ስምምዕ ምግፋፍ ዓሳ ከም ዝሰሓበት ኣፍሊጡ።

መንግስቲ ሩስያ ዝኢ ዝገለጾ፡ ብሪጣንያ ኣብ ልዕሊ ሩስያ ሓዲሽ እገዳ ድሕሪ ምውሳና እዩ።

በዚ ድማ፡ ታሕተዋይ ባይቶ ሩስያ፡ ብሪጣንያውያን ገፋፍቲ ዓሳ ኣብ ባሕሪ ‘ባረንትስ’ ዝኾነ ዓሳ ናይ ምግፋፍ ንጥፈታት ከየካይዱ ዝኽልክል ሕጊ ኣጽዲቑ ኣሎ።

ኣፈኛ ባይቶ ሩስያ ቪያቸስላቭ ቮሎዲን ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ “ፕረዚደንት ቭላዲሚር ፑቲን ነቲ ን68 ዓመታት ብሪጣንያውያን ተረባሒቲ ኮይናምሉ ዝጸንሑ ፍርያት ዓሳ መሊሱልና ኣሎ” ክብል ገሊጹ።

ኣብ ዝሓለፈ ቀረባ ዓመት ጥራይ፡ መራኽብ ብሪጣንያ ልዕሊ 500 ሽሕ ቶን ዝግመቱ ዓሳታት ካብ ማያት ሩስያ ከም ዝገፈፋ ይሕበር።

ኣብ 1956 ብመሰረት’ቲ ብመራሒ ሕብረት ሶቭየት-ነበር ኒኪታ ክሩሾቭ ምስ ብሪጣንያ ዝተበጽሐ ስምምዕ፡ መራኽብ ብሪጣንያ ናብ’ቲ ኣብ ሰሜናዊ ገማግም ባሕሪ ሩስያን ኖርወይን ዝርከብ - ብዓሳታት ሃብታም ዝኾነ ባሕሪ ባረንትስ ክኣትዋ ኣኽኢልወን ምጽንሐን ይፍለጥ።

ይኹን’ምበር፡ ሩስያ እቲ ስምምዕ ምግፋፍ ዓሳ ንሃገራዊ ረብሓኣ ፈጺሙ ዘገልግል ከም ዘይነበረ ኢያ እትገልጽ።

ብሪጣንያ፡ ኩናት ሩስያን ዩክሬንን ሎሚ ቀዳም ካልኣይ ዓመቱ ኣብ ዝሓዘሉ ኣጋጣሚ፡ ኣንጻር ውልቀሰባትን ትካላትን ሩስያ ዝቐንዐ - ልዕሊ 50 ተወሰኽቲ እገዳታት ከም ዘአወጀት ኣፍሊጣ ኣላ።

ኔቶ፡ ሓዲሽ ጸሓፊ ይመዝዝ

ኣመሪካ፡ ብሪጣንያ፡ ፈረንሳን ጀርመንን ንግዚያዊ ቀዳማይ ሚኒስተር ሆላንድ ማርክ ሩተ - ጸሓፊ ኪዳን ሰሜን ኣትላንቲክ - ኔቶ ክኾነውን ደገፍአን ከም ዝሃባ ተሓቢሩ።

ማርክ ሩተ፡ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ሓምለ ሰልጣኑ ብፍቓዱ ከም ዝሓደገ ድሕሪ ምግላጹ፡ ሓዲሽ መንግስቲ ሆላንድ ክሳብ ዝምረጽ ከም ግዚያዊ ቀዳማይ ሚኒስተር ኮይኑ ዘገልግል ዘሎ ኣዩ።

ንዊሕ እዋን መራሒ ሆላንድ ኮይኑ ዘገልገለ ወዲ 57 ዓመት ሩተ፡ ኣብ እዋን ስልጣኑ ምስ ዝተፈላለዩ መራሕቲ ብሪጣንያ፡ ሕብረት ኤውሮጳን ኣመሪካን ጽቡቕ ዝምድና ከም ዝነበሮ ይጥቀስ።

ኣብ 1949 ኣብ እዋን ዝሑል ኩናት ንሕብረት ሶቭየት ንምምካት ዝተመስረተ ኔቶ፡ ንኣመሪካን ሃገራት ኤውሮጳን ዝሓቖፈ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ኪዳን እዩ።

ድሕሪ ምፍራስ ሕብረት ሶቭየት ናብ ምብራቕ ኤውሮጳ ንምስፍሕፋሕ ክሰርሕ ዝጸንሐ እዚ ኪዳን ኣዚ፡ ቀንዲ ጠንቂ ናይ’ቲ ኣብ ለካቲት 2022 ኣብ ዩክሬን ዝተበገሰ “ፍሉይ ወተሃደራዊ ስርሒት” ሩስያ - ንሱ ምዃኑ እዩ ዝግለጽ።

ኣብ ኤውሮጳ ወተሃደራዊ ዓቕሚ እናኣሐየለት ትኸይድ ከም ዘላ ዝገንሓ ፖላንድ፡ ክሳብ ሕጂ ንምምራጽ ሩተ ኣመልኪታ መርገጺኣ ከም ዘየፍለጠት ተሓቢሩ።

ብተወሳኺ፡ ካብዞም ብገለ ዲፕሎማሰኛታት ንሩተ ክፃግታኦ ከም ዝኽእላ ዝነገረለን ዘለዋ ሃገራት ሃንጋሪን ቱርኪን እውን ዝኾነ ሓበሬታ ኣይተዋህበን ዘሎ።

ኔቶ፡ ኣብዚ እዋን’ዚ 31 ኣባላት ዘለውዎ ኪዳን ኮይኑ፡ ሽወደን ድማ ኣብ ቀረባ እዋን ከም ሓዳስ ኣባል ኮይና ክትጽንበር ምዃና ይሕበር።

ብብሕታዊ ኩባንያ ዝማዕበለት ‘መንኮርኮር ኣመሪካ’ ኣብ ወርሒ ዓሊባ

ኣብ ኣመሪካ ክፍለሃገር ቴክሳስ ብዝመደበሩ ናይ ብሕቲ ኩባንያ ዝማዕበለት፡ ድሕሪ ፍርቂ ዘመን ንፈለማ እዋን ናብ ወርሒ ዝተላእከት መንኮርኮር፡ ኣብ ደቡባዊ ዋልታ ወርሒ ከም ዝዓለበት ተገሊጹ።

ኣመሓዳሪ ትካል ምርምር ጠፈር ኣመሪካ ‘ናሳ’ ቢል ኔልሰን ነቲ ‘ዕወት’ ክብል ዝገለጾ ተልእኾ፡ ኣብ ጠፈራዊ ሳይንስን ምህዞን ኣመሪካ ሓደ ስጕሚ ንቕድሚት ምዃኑ ኣመልኪቱ።

ኔልሰን ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት ኣብ ዘዘርግሖ ቪድዮ፡ “ሎሚ ድሕሪ ፍርቂ ዘመን ኣመሪካ ኣብ ወርሒ ዕወት ተልእኾ ኣካዪዳ ኣላ” ክብል ገሊጹ።

እዛ ‘ኦዲሰስ’ ዝተሰምየት ሮቦታዊት መንኮርኮር፡ ብ15 ለካቲት ካብ ክፍለሃገር ፍሎሪዳ ምብጋሳ ይዝከር።

ብጹሓያዊ ጸዓት እትሰርሕ ‘ኦዲሲስ፡ ንሓደ ሰሙን ኣብ ወርሒ ክትጸንሕ ትጽበ ይግበር።

ንመውዳእታ፡ መንኮርኮር ጠፈር ኣመሪካ ኣብ ወርሒ ዝዓለበትሉ ግዜ - ኣብ 1972 ምንባሩ ጸብጻብት የመልክቱ።

ዛጊት ኣብ ወርሒ ዕወት ተልእኾ ዝፈጸማ ሃገራት፡ ሕብረት ሶቭየት፡ ኣመሪካ፡ ቻይና፡ ህንዲን ጃፓንን ምዃነን ይፍለጥ።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቁ.ስልኪ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ሰላም	24/02/2024	ጎደና ሰላም ቁ. ግ 47	122350

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services